

O B Č I N A
Grad

Informativno glasilo
Občine Grad

številka 26
avgust 2009

Cesta Grad - Križarka - Vidonci

SPOŠTOVANE OBČANKE, CENJENI OBČANI!

Praznično glasilo, ki je pred vami, naj bi bilo tudi praznično obarvano, predvsem z dosežki in dogodki, s katerimi želimo obeležiti letošnji občinski praznik. Poleg vseh dosežkov, ki smo jih zabeležili pri izgradnji komunalne infrastrukture (ceste, vodovod in ostali javni objekti), želim opozoriti na dosežke in obletnice društev in posameznikov, ki jih praznujemo v teh dneh in iskreno čestitati vsem, ki so pomagali v pretekli in polpretekli zgodovini k temu, da so njihova društva obstala, da so delovala in s svojo dejavnostjo dosegla častitljive jubileje. V vseh so bili pomembni ljudje, njihov entuziazem in odrekanje sebičnim ciljem, pa naj gre za gasilska društva, čebelarje, športnike, kulturnike ali pa enostavno za ljudi, ki so v svojih dejavnostih vztrajali toliko časa, da so postali nepogrešljivi mejniki skupnosti. Naše okolje se spreminja, modernizira in izgublja osebni pečat. Nič več ni romantike in prostovoljstva, vse se že da kupiti za denar. Mar tudi srečo in osebno zadovoljstvo, prijatelje in znance? Nikakor!

Mogoče izgledamo nekako preživeto in za časom, ko se z občani na zborih pogovarjamo o našem vodovodu pa o naših cestah itd. Ampak naše investicije še vedno imajo imena, še vedno se skupaj odločamo, po kakšnem vrstnem redu jih bomo gradili in seveda kako jih bomo financirali. Seveda obstajajo tudi drugi načini izgradnje lokalne infrastrukture. Podobno kot to počne država, ko pobere davke in takse od občanov in jih potem, po lastni presoji, usmerja v investicije, ne da bi kogar koli spraševala za mnenje. Ampak potem nikoli več ne bomo ob otvoritvi reki: odpiramo našo cesto, naš vodovod, našo mrliško vežico ali naš gasilski dom.

Vaš župan
Daniel Kalamar

DRAGE BRALKE, DRAGI BRALCI!

V poletje smo vstopili ob mrzlem, deževnem in kislem vremenu, ki nas je jezilo in spravljalo v slabo voljo, da o kmetih, ki so z obupom gledali svoje premočene in ponekod od toče stolčene pridelke, sploh ne govorimo. Šele nekaj zadnjih dni je bilo, kot se za poletje spodobi, z visokimi temperaturami in žgočim soncem. Je pa to za sabo potegnilo kup nevšečnosti, prevelika nihanja v temperaturi so nam nagajala s prehladi, glavoboli in slabim počutjem, nenadno žgoče sonce nas je ožgalo, za povrh pa nas je vmes strašilo grmenje in temni oblaki. In da bi bila mera polna, nas mediji že celo poletje opozarjajo na širjenje nove gripe, ki jo prinašajo turisti iz tujih krajev. Pa ne se prestrašit, če bomo skrbeli za odpornost in za higieno, se ji bomo izognili. Kljub vsemu pa smo se poletja razveselili, predvsem učenci, ki uživajo v počitnicah, odrasli pa izkoristimo dneve dopustov, da jih preživimo v miru in s svojimi družinami.

Tudi to poletje je v mnogih stvareh in verjetno za mnoge spet prelomno, tako v osebnih praznovanjih kot dosežkih v izobraževanju ali delu. Zagotovo je prelomno za našega župana, saj je v tem poletju srečal Abrahama, za kar smo mu tudi sodelavci čestitali in želeli še mnogo uspešnih let. Praznuje pa tudi občina svoj praznik kot vsako leto doslej in veseli smo, da se veliko dogaja po vaseh, da občane prireditve združujejo in prinašajo nova doživetja. Poleg prireditev ste gotovo opazili kar nekaj gradbišč v naši občini, saj se izvajajo trije veliki projekti in še kakšen manjši prispeva k modernizaciji in ureditvi celotne podobe naše občine. V glasilu boste lahko več prebrali o tem in še marsikaterem dogodku, ki se je zgodil v občini, na šoli, skratka med nami, ki tukaj živimo in ustvarjamo naš vsakdan. Vsem občanom zato želim, da bi vsako leto imeli veliko razlogov za praznovanje, da bi dosegali svoje zastavljene cilje in da bi uživali v krogu svojih najdražjih.

Danijela Krpič
glavna in odgovorna urednica

9. OBČINSKI PRAZNIK

Občina Grad letos praznuje 9. občinski praznik. Praznovanje se je pričelo z 18. julijem in bo trajalo do 16. avgusta. V času občinskega praznovanja se odvijajo številne prireditve od športnih, kulturnih prireditev, obletnic ter takšnih in drugačnih praznovanj. Občina bo praznovala občinski praznik na svoj rojstni dan, to je 8. avgusta, tokrat v Vidoncih. Praznovanje se bo pričelo s slavnostno sejo in nadaljevalo z otvoritvijo ceste. Tako bomo slavnostno zaokrožili izvedbo zadanih projektov.

Svojemu namenu bo predano 8,752 km modernizirane in rekonstruirane lokalne ceste, ki poteka od poslopja grad Grad, se nadaljuje čez Križarko in Vidonce ter končna pri katastrski meji z občino Puconci. Dela je izvedlo podjetje SGP Pomgrad d.d. iz Murske Sobote, vrednost del je 599.000,00 EUR. Celotna vrednost projekta je znašala 633.659,00 EUR. S strani Evropskega sklada za regionalni razvoj je projekt sofinanciran v višini 448.842,00 EUR.

Poleg navedene investicije pa potekajo v občini Grad še tri večje investicije in nekaj manjših. Med večjimi investicijami, prav tako sofinancirani s strani Evropske unije, Evropskega sklada za regionalni razvoj, sta

Obnova mostu in gradnja pločnika (foto: D. Krpič)

to nadaljevanje izgradnje vodovodnega omrežja v naseljih Kruplivnik in Radovci v skupni dolžini 17.200 m in obnova Pütarovega mlina na Dolnjih Slavečih. Vrednost prve investicije je 626.000,00 EUR, izvajalec del pa je Blisk Montaža d.d. iz Murske Sobote. Vrednost del obnove mlina je 237.000 EUR, izvajalec del pa je Dolinka inženiring Beltinci z.o.o. Projekt je sofinanciran s strani Evropske Unije in Ministrstva za kulturo. Projekta bosta zaključena do konca septembra 2009.

Potekajo pa tudi gradbena dela na odseku ceste Grad - Beli križ - Dolnji Slaveči v vrednosti 200.000,00 EUR. Obnovljen bo most, izgrajen pločnik in modernizirana cesta Grad - Beli Križ - Dolnji Slaveči. Projekt bo sofinanciran s strani ministrstva za lokalno samoupravo. S strani Ministrstva za zdravje pa je sofinanciran projekt posodobitve prostorov in opreme v Zdravstveni postaji Grad.

Zadali smo si zelo obsežen načrt razvojnih programov, ki ga želimo kar najbolj izpolniti. Z zadovoljstvom ugotavljamo, da nam bo uspelo narediti to, kar smo si zadali.

Lidija Krpič

Obnova Pütarovega mlina (foto: D. Krpič)

INFORMATIVNO GLASILO OBČINE GRAD, št. 26, 6. avgust 2009. Glavna in odgovorna urednica: Danijela Krpič. Uredniški odbor: Mateja Knap, Nino Gumilar, Doris Troha, Klementina Lesic, Tatjana Grah, Suzana Farič, Melita Ficko Sapač, Alojz Tuškei. Fotografije: arhiv Občine Grad. Naslovnica: arhiv Občine Grad. Fotografije v glavi: Danijela Krpič. Grafična priprava, prelom in tisk: Tiskarna aiP Praprotnik. Naklada: 800 izvodov, leto izdaje: avgust 2009. Glasilo ni naprodaj - vsako gospodinjstvo v občini ga dobi brezplačno, drugi zainteresirani pa na sedežu Občine Grad, Grad 172, 9264 Grad, tel.: 02/551 88 80, e-pošta: tajnistvo@obcina-grad.si. Glasilo je dostopno tudi na spletni strani Občine Grad: <http://www.obcina-grad.si>. Informativno glasilo Občine Grad je vpisano v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS, pod zaporedno številko 270.

OCENJEVANJE JAVNIH OBJEKTOV

Občinski svet je na 21. redni seji, ki je bila 19. junija 2009, imenoval komisijo za ocenjevanje urejenosti javnih vaških objektov v občini Grad. Člani komisije smo Jože Sever, Ivan Bauer, Amalija Sukič, Marjan Mljač in Jožica Horvat.

Člani komisije smo 8. julija 2009 obiskali vse objekte v občini Grad, torej vse gasilske domove, vaško-gasilske domove in športne objekte. Pri svojem delu smo upoštevali kriterije, ki so pomembni za ocenjevanje, kot so namen in uporaba objekta, njihova urejenost, čistoča okolice, predvsem vzdrževanost, čistoča dvorišč, parkirišč in ostalih spremljajočih objektov, ki spadajo v sklop celote objekta. Ob tem bi rad povedal naše ugotovitve, torej ugotovili in prepričali smo se, da se domovi oziroma objekti v naši občini zelo razlikujejo prav v teh naštetih elementih: urejenost, čistoča in vzdrževanje. Sam prostor oziroma objekt ne pomeni

dosti, če ni urejena okolica, če smeti niso pospravljene, trava ni pokošena in če je vidno, da takšno stanje traja že dalj časa.

Ocenjevali smo objekte po njihovi namembnosti in izbrali najlepše urejena in vzdrževana objekta. Tako smo ob upoštevanju vseh naštetih elementov prišli ob seštevanju točk do naslednjih rezultatov:

- najlepše urejen in vzdrževan javni objekt v kategoriji gasilski in vaško-gasilski domovi je **Gasilski dom Grad**.
- najlepše urejen in vzdrževan javni objekt v kategoriji športnih objektov je **Športni center Radovci**.

Pohvala gre seveda vsem, ki skrbijo za vzdrževanje letih, saj tudi na ta način pripomorejo k lepši podobi naše občine.

Jože Sever
Predsednik komisije za ocenjevanje

Gasilski dom Grad (foto: Danijela Krpič)

Športni center Radovci (foto: D. Krpič)

Osnovnošolsko izobraževanje so z odličnim delom v vseh osmih razredih zaključili:

ODLIČNJAKI

*Rokšana Grah,
Motovilci 42*

*Sanja Ropoša,
Vidonci 130/a*

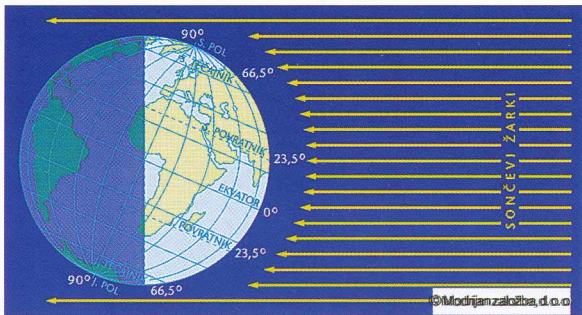

*Samantha Roudi,
Kovačevci 19*

SONČEV OBRAT

Solsticij ali Sončev obrat je tisti trenutek v letu, ko je Sonce ob poldnevu navidezno najseverneje ali najjužneje na nebu, oziroma je najvišje ali najnižje nad nebesnim ekvatorjem. Poletni Sončev obrat ali poletni solsticij je običajno od 21. do 23. junija. Dan je takrat najdaljši, noč pa najkrajša. Čeprav se takrat začne poletje, Sonce začneja spet pojemati, začne se potovanje proti času žetve. Najtoplejši dnevi sicer šele prihajajo, a Sonce je doseglo svoj zenit in se bo od kresa naprej pojavljalo nižje na nebu. Zimski Sončev obrat se zgodi 21. decembra, poredko dan kasneje. Takrat se začne zima.

Položaj Zemlje ob Sončevem obratu 21. junija

Datuma zimskega in poletnega solsticija (Sončevega obrata) sta za obe polobli obrnjena (ko je pri nas na severni polobli poletje, je na južni polobli zima). Ker je Zemljina os nagnjena za kot $23^{\circ}26'20''$ proti ravnini ekliptike, Sonce navidezno po nebu vsak dan potuje različno in čez leto opisuje osmici podobno krivuljo. Sončev obrat pa ne smemo zamenjavati z apsidnima točkama, z odsončjem, točko na Zemljini tirnici okrog Sonca, ko je planet Zemlja od Sonca najbolj oddaljen, in prisoščjem, točko, ko je Zemlja Soncu najbližje. Zemlja je v odsončju okoli 3./4. julija, najbližje pa pozimi, 3. januarja. Sonce navidezno prečka nebesni ekvator dvakrat v letu. Tedaj nastopita enakonočji.

21. junij je tako najdaljši dan v letu, ki je letos v Sloveniji trajal 15 ur in 46 minut (čas med vzhodom in zahodom Sonca). Praznovanje Sončevega obrata (zimskega in poletnega) je imelo skupaj z obema enakonočjema od nekdanj velik pomen. Danes je to čaščenje Sonca malo zapostavljeno, a se še vedno najdejo posamezniki, ki spoštujejo pomen Sonca, ki ga je to imelo predvsem za naše prednike.

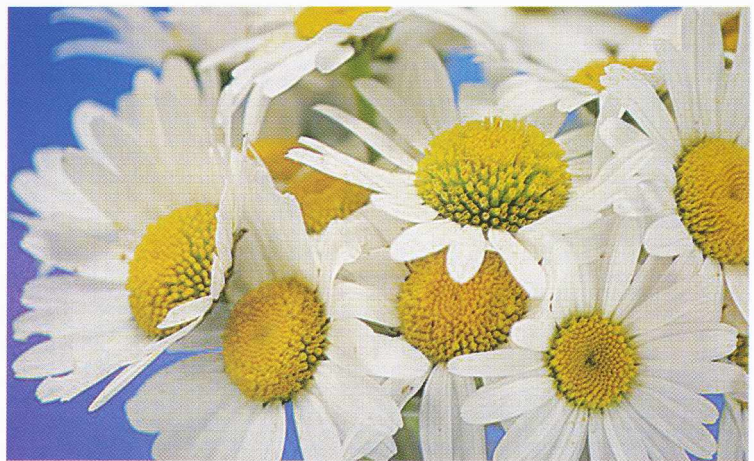
Povzela Danijela Krpič

KRESNA NOČ

Na kresno noč ali poletni solsticij se prične obdobje, ko sončna moč začneja pojemati. Sonce doseže največji odklon od ekvatorja. Beseda solsticij izhaja iz rimske besede sol (sonce) in sistere (stati na mestu), saj je to točka, ko je videti, da Sonce zaradi spremembe gibanja na svoji točki navidezne poti okoli zemlje obstane. Ker to traja različno število dni, se razlikujejo tudi praznovanja.

Kresno noč po starem poganskem izročilu praznujejo kot enega največjih ognjenih praznikov, ki nakazuje začetek obdobja, ko začne sončna svetloba pojemati. Znameniti Stonehenge je orientiran prav glede na poletni solsticij – vhod gleda v smeri sončnega vzhoda na dan poletnega solsticija. Tudi Tempelj Sonca Teotihuacan v Mehiki je podobno orientiran. V času starih Egipčanov je Sirius (pasja zvezda) vzšla prav na poletni solsticij (danes vzhaja 10. avgusta) in najavlja novo leto, čas, ko je reka Nil začela poplavljeni. Pes naj bi pomenil paznika horizonta in solsticija.

Ker so ljudje verjeli, da sonce vpliva na življenje in ga ohranja, so hoteli s čarobnimi sredstvi le temu ohraniti moč, ki mu je začela pojemati. Tako so prižigali kresove na hribih, da bi sonce prejelo čim več svetlobe in toplote ter bi še dolgo sijalo s polno močjo. Iz tega izhaja, da kresno noč poimenujemo tudi „noč velikega ognja“. Samo praznovanje Kresne noči se je pri Keltih začelo že na predvečer. Prižigali so kresove, skakali čez in skozi ogenj, živino so gnali skozi ogenj, plesali okrog ognja, peli, hodili po žerjavici in podobno. Pepel od ognja so nosili domov, ga trosili po poljih, v vse štiri vogale po hišah, kajti le ta bi naj prinašal moč zaščite, zdravja in sreče.

Ivanjščica oz. kresnica je prava sončna cvetlica

Kresna noč je pravi čas nabiranja magičnih rastlin, kot so: rumene rožce, divji pelin, šipek, kopriva, ivanjščica,... Nabira se jih pred zoro, ko je na njih še rosa. Obešali so jih na vrata in okna, da bi jih zaščitila. S praprotno vodo so se umivali pred boleznijo. Posebej učinkovito je bilo, če so bili tisti, ki so ga nabirali, goli in če je praprotno rasla na križpotju. Verjeli so, da te trosi praprotnega semena napravijo nevidnega, pomagajo proti začaranju, streli; če je dekle nosilo trose v nedrih, potem

je zagotovo dobilo fanta, če pa je kdo nevede dobil v čevljev praprotno seme na kresni večer, je lahko razumel živalsko govorico. Praprotno seme so nosili po žepih, zašito v suknjah, krilih, klobukih, rutah. Ženske so nosile venčke, spletene iz detelje in drugih rastlin, moški pa vence iz hrastovih listov in rastlin. Drug pomemben element kresne noči je voda. V preteklosti so ljudje plavali v rekah, potokih, ki so tekli proti vzhajajočemu soncu. Kopanje v izvirih je prinašalo ozdravljenje, zaščito in očiščenje.

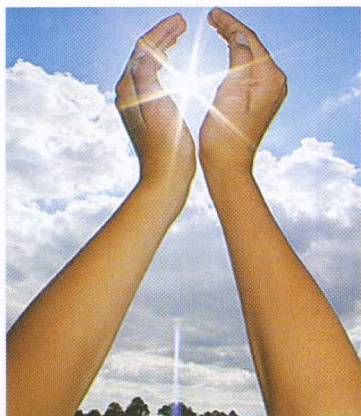
Ljudje so v povezavi s soncem častili različna božanstva, v slovenski tradiciji pa je poznan Kresnik kot sin

ognjenega boga, ki je podedoval svetlobo, toploto in ogenj, po nekaterih pripovedih pa je tudi mitski knez Slovencev. Pri nas prav tako poznamo kresnice, ki se udeležijo kresovanja pred 24. julijem in bi lahko bile prvotne Kresnikove svečenice.

Verjetno vsi poznamo Shakespearov Sen kresne noči, ki velja za enega prvih izletov v domišljijске in nezavedne, svetove v novem veku. Kakor koli že, kresna noč je svojevrstno doživetje, ki priključuje vse magične in naravne sile na plano, pa naj verjamemo vanje ali ne.

Doris Troha

PODNEBNE SPREMEMBE

Ohranimo naravo
(vir: <http://www.zurnal.org>)

Vsak dan zasledimo v medijih članke o podnebnih spremembah. Neurja so vedno pogostejša in hujša. Škoda zaradi neurij je vsako leto večja. Zime postajajo toplejše, z manj snega in občutek imamo, da pride pomlad v deželo vsako leto prej, kot smo jo pričakovali. Vse to so znaki podnebnih sprememb. Verjetno se vsi sprašujemo, kdo pa je kriv za podnebne spremembe?

Podnebje se spreminja zaradi modernega načina življenja nas ljudi. Ljudje smo tisti, ki lahko zaustavimo podnebne spremembe in ohranimo naravo. Čeprav so podnebne spremembe svetovni problem, lahko vsak izmed nas nekaj prispeva k zaustavitvi podnebnih sprememb. Zamislimo se, kako onesnažujemo okolje s prevoznimi sredstvi, kurjenjem – večkrat tudi v naravi, koliko energije porabimo, koliko odpadkov proizvedemo dnevno,... Namesto, da se vozimo z avtomobilom, lahko kolesarimo, se sprehodimo peš ali pa uporabimo javni prevoz. Naredimo si tudi načrt za varčevanje z energijo in prihranili bomo tudi denar. Odpadke ločujemo, da se bodo lahko reciklirali.

To je le nekaj namigov za zmanjšanje podnebnih sprememb, več o tem pa lahko preberete v e-knjižici Podnebne spremembe – za kaj sploh gre?, ki jo je pripravila Evropska komisija, Generalni direktorat za okolje in se nahaja na spletni strani http://ec.europa.eu/environment/climat/campaign/pdf/climate_change_youth_sl.pdf.

Ohranimo naravo, saj jo bodo tudi zanamci potrebovali.

Melita Ficko Sapač

»BOGEC NAS KAŠTIGA«

V prejšnjih letih domala osušena narava najbrž ne bi imela nič proti letošnjemu deževnemu začetku poletja. Dolgoročne napovedi vremenslovcev namreč napovedujejo nekoliko bolj sušna leta, zato se dežja naj ne bi bali. Ampak sami vemo, da se za takšno zgodbo skriva pretirana vlaga in posledična gniloba. Sonce pa ... saj sami veste kaj pravijo zdravniki, da naj ne bi bilo primerno niti za sončenje.

Čas pa ne vpraša za vreme in teče, teče ter teče. Vendarle pa je poletje tudi priložnost, ko se znamo sprostiti in odpočiti ter si nabrati novih moči. V preteklosti so bili ti dnevi obarvani bolj delovno. Sami se spomnimo časa žetve, ko smo v neznanski vročini pospravljali zrnje in se veselili kruha pod streho. Kruh je pač kruh in slednje je bilo celo še v večje zadovoljstvo kot sedanje celotedensko uživanje na morju. Mogoče pa nas ravno zato »bogec kaštiga«, ker ne znamo več ceniti sadu narave, niti nje same. Nevšečnosti in ujme, kakršnim smo priča vse pogostejše v naši pokrajini, niso nič drugega kot posledica našega posega v naravo. Človek v nasprotju s svojo inteligentnostjo ruši naravne zakone, zastruplja zemljo in atmosfero ter s tem nevede uničuje samega sebe. Tarnanje in jamranje tu več ne pride v poštev. Zategniti bo treba pasove in preživeti. Tudi pregovor, ki tematsko močno sovпада, pravi: »Po toči zvoniti je prepozno!« Vprašanje je le, kaj bomo pustili našim potomcem.

Nedavna oblačnost pred nevihto
(foto: N. Gumilar)

Nino Gumilar

»BABJI KOT«

Stare vremenske napovedi vremena večinoma izvirajo iz večletnega pratikarstva, ki je skozi zgodovino imelo pomembno pisno izročilo. Vreme je bilo ključno zlasti za kmeta, ki je svoje delo načrtoval v skladu z obnašanjem potujočih oblakov. Pratikarji so tako poskušali tem preprostim delavcem posredovati določene znake za prepoznavanje vremena z namenom, da bi jih ti znali čim stvarnejše ovrednotiti.

Ljudsko izročilo za napovedovanje vremena nosi obširno paleto znakov, iz katerih je bilo mogoče predvideti stanje vremena. Poleg živali, rastlin, vonjav in lune je tudi vsem dobro poznan »babji kot«. Od kod izvira poimenovanje tega nebesnega pojava ni znano. Ljudje se tukaj pri nas spominjajo, da so mu tako rekli že naši pradedje oziroma še bolj večče o tem naj bi bile naše prababice. Zakaj?

Spet se oblači iz »babjega kota« (foto: N. Gumilar)

Namreč če razlagamo besedni pomen zveze »babji kot« ugotovimo, da gre za samostalnik »kot«, ki z drugimi besedami zaznamuje nekaj črnega, umazanega, zaprašenega, skritega in nevarnega. To pa da je »babji« - lahko mi pritrdijo tudi možje - ni nič presenetljivega. Ženske rade povedo kakšno več in po stari kmečki navadi zmešajo vreme. Prastari viri pa se pri tovrstnih napovedih navezujejo na Luko, ki naj bi bil sopotnik in zdravnik apostola Pavla. Ta naj bi že pred 2000 leti trdil, da kadar oblačitev prihaja od zahoda, potem bo dež. »Babji kot« se je tako ohranil vse do dandanes in postal stalnica poletnega napovedovanja vremena. Vsi, kjerkoli smo že doma, ga lahko opazimo in se nanj tudi pripravimo. Pravijo, da če pride kaj hudega, pride iz »babjega kota«. Upajmo, da ga bomo videvali čim manj.

Nino Gumilar

MEDDRŽAVNO SODELOVANJE

V letošnjem šolskem letu 2008/09 so učenci OŠ Grad sodelovali z učenci DOŠ Jožefa Košiča iz Gornjega Senika z namenom ohranjanja slovenskega jezika v Porabju. Sodelovanje je potekalo na področju športne vzgoje. Izvedena so bila tri srečanja.

Prvo srečanje je potekalo na OŠ Grad, 11. 11. 2008. Pri pouku športne vzgoje se nam je pridružilo 8 učencev DOŠ Jožefa Košiča in učitelj športne vzgoje ter hkrati ravnatelj OŠ Gornji Senik. Učenci so se zbrali v računalniški učilnici, se pogovarjali o organiziranosti Nogometnih zvez Slovenije in Madžarske ter o razširjenosti te športne panoge nasploh. Sledilo je delo z internetom, kjer so na spletu vsak za svojo nogometno zvezo iskali najrazličnejše podatke, poseben poudarek pa so dali tekmovanju v prvi slovenski in prvi madžarski nogometni ligi. Drugo šolsko uro so učenci namenili izdelavi plakatov, ki so jih tudi predstavili, in sicer sta predstavitev izvedla po dva učenca iz vsake skupine (učenec OŠ Grad in učenec DOŠ Jožefa Košiča). Pokazalo se je, da so bili učenci z opravljenim delom zelo zadovoljni, saj so kvalitetno realizirali zastavljene cilje. Ob delu so navezali tudi nove prijateljske stike z vrstniki iz Porabja. Preostali čas je bil namenjen nogometni tekmi med ekipo OŠ Grad in DOŠ Jožefa Košiča. Srečanje smo zaključili ob okrogli mizi na temo Šport v šoli in v prostem času.

Drugo srečanje je bilo organizirano 25. 02. 2009, ko smo na OŠ Grad združili zimski športni dan za osme in devete razrede, udeležbo tekmovalcev na Pomurskem prvenstvu v smučanju za osnovne šole in prikaz metodike poučevanja alpskega smučanja v okviru meddržavnega sodelovanja z DOŠ Jožefa Košiča iz Gornjega Senika. Otroci so tekom celotnega športnega dne vzpostavljali medna-

Učiti se je potrebno najprej na suhem

Zadnja navodila pred tekmo so zelo dobrodošla

Tretje srečanje je potekalo 23. 05. 2009. Za kraj srečanja smo izbrali Krašče, kjer smo se na umetnem jezeru učili veččin kajaka, na bližnji turistični kmetiji pa igrali nogomet, odbojko, košarko in tenis. Skupina sedemnajstih učencev OŠ Grad in spremljevalca Anita Horvat ter učitelj Boštjan Kopač smo se v Krašče odpravili s kolesi. Ob Ledavskem jezeru smo se dobili s petimi učenci DOŠ Jožefa Košiča, ki jih je spremljal njihov ravnatelj, in inštruktorjem kajaka Miranom Vöröšem. Po teoretični razlagi in vaji na suhem so si učenci nadeali rešilne jopiče in se odpravili na vodo. V naslednjih dveh urah je inštruktor Miran tudi praktično poučil učence obeh šol vožnje s kajakom, ki so jo v tretjem poskusu že obvladali. Lep vroč dan s primerno hladnim vetrcom je bil kot nalašč za vodne aktivnosti.

Po prihodu ravnatelja Viktorja Navotnika smo se preselili na turistično kmetijo Ferencek. Tam so se fantje razdelili v mednarodno mešani ekipi in odigrali nogometno tekmo, medtem ko so dekleta igrala odbojko. Po prvi nogometni igri, ki je potekala v duhu prijateljstva in fair playa so se fantje pomerili še v meddržavni tekmi, in sicer DOŠ Jožefa Košiča proti OŠ Grad. V napeti in izenačeni igri so z golom razlike slavili učenci DOŠ Jožefa Košiča. V prid učencem OŠ Grad, ki so izgubili kljub kombinatorni in borbeni igri, gre opravičilo, da je bila za njimi kolesarska pot od Gradu in še misel na pot nazaj. Istočasno so ostali učenci igrali tenis ali košarko. Po športnih dejavnostih smo se preselili k jedilnim mizam in uživali v neomejeni piknik ponudbi turistične kmetije Ferencek. Nad pogostitvijo so bili lepo presenečeni tudi gostje iz Gornjega Senika.

Mednarodni program sodelovanja med OŠ Grad in DOŠ Jožefa Košiča iz Gornjega Senika je bil zaključen v zadovoljstvo obeh šol. Zastavljeni cilji so bili realizirani, še posebej ohranitev slovenskega jezika v Porabju. Učenci obeh šol so navezali stike, si dopisovali in postali prijatelji. Izvajalci ugotavljamo, da se je program pod okriljem športa pokazal kot pozitivna rešitev, saj so učenci na tem področju po navadi najbolj sproščeni in tudi najlažje izražajo svoje misli in čustva. V bodoče si lahko le želimo podobnega sodelovanja, seveda še na kakšnem drugem področju.

Anita Horvat, prof. športne vzgoje

USPEHI PROMETNIKOV

Prometni krožek ima na OŠ Grad bogato tradicijo. V letošnjem šolskem letu ga je vodil ravnatelj Viktor Navotnik. Tekmovalci OŠ Grad so v preteklosti s svojimi uspehi ponesli ime OŠ Grad širom Slovenije. Tradicija pa se je nadaljevala tudi letos. Učenci so z veseljem obiskovali krožek ter se pripravljali za tekmovanje v Murski Soboti.

Matej Ficko, Rok Hamer in Uroš Fujs na tekmovanju v M. Soboti

Tekmovanje je bilo 20. 05. 2009 pri III. OŠ v Murski Soboti. Na tekmovanju sta sodelovali dve ekipi, in sicer kolesarji ter mopedisti. Med kolesarji je tekmovalo 53 tekmovalcev. Mario Farič in Sašo Ribaš iz 8. razreda sta zasedla 4. mesto z eno napako, Tilen Gomboc pa 12. mesto. Med mopedisti so bili naši tekmovalci brez konkurence in so osvojili vsa prva tri mesta. Zmagal je Rok Hamer pred Matejem Fickom in Urošem Fujsom. Rok Hamer in Matej Ficko sta se uvrstila na državno tekmovanje, ki je letos potekalo v Krškem. Tako sta ekipo iz Upravne enote Murska Sobota na državnem tekmovanju v kategoriji mopedistov zastopala učenca iz OŠ Grad.

Na državnem tekmovanju v Krškem, ki je potekalo 30. 05. 2009, sta bila naša tekmovalca zopet uspešna. Rok Hamer je med mopedisti, kjer so skupaj tekmovali osnovnošolci in srednješolci, osvojil tretje, Matej Ficko pa peto mesto. Kljub temu da smo podeželska šola z majhnim številom učencev in nimamo prometne signalizacije, se z rezultati lahko primerjamo z veliko večjimi šolami in promoviramo OŠ Grad v širšem slovenskem prostoru.

Viktor Navotnik, mentor

PROJEKT ZGODNJE NARAVOSLOVJE

Stik z naravo in okoljem je ključnega pomena za zdrav in celosten razvoj otroka. Učenci tretjih razredov so v okviru ekošole sodelovali v projektu Zgodnje naravoslovje. Mentorici projekta sta bili Urška Golob Virag in Mateja Hladen. Učne vsebine so bile vezane na naravo, okolico domačega kraja in poznavanje nekaterih fizikalnih zakonitosti. Tako so učenci v okolici šole raziskovali življenje v in ob Kačji mlaki, Gračkem potoku ter izvajali eksperimente z zrakom in vodo.

Takoj po prvomajskih počitnicah, od 4. do 8. maja 2009, smo se odpravili v šolo v naravi v dom Čebelica v Dolenjo vas pri Čatežu. Dom Čebelica izvaja program zgodnjega naravoslovja. Ta temelji predvsem na razvijanju spretnosti v opazovanju s pomočjo vseh čutil ter na odkrivanju in raziskovanju. Ob zanimivem raziskovalnem delu na terenu so učenci spoznavali značilnosti posameznih ekosistemov ter opazovali spremembe in vplive človeka na okolje.

Ker je projekt temeljil na delu v okviru šole v naravi, vam podrobneje predstavljamo dejavnosti, ki so jih učenci izvajali v domu Čebelica. Prvi dan so učenci ob vodenem sprehodu po Čatežu spoznavali vas nekoč in danes. Ogljedali so si romarsko cerkev, mlako na griču, Marijin studenec in staro hišo. Ob ogledu so poslušali tudi stare legende.

Naučili smo se zakuriti ogenj v naravi

Drugi dan so učenci spoznali čebele in razvoj čebelarstva. Čebelo so opisali, spoznali, s čim se prehranjuje, kako se razmnožuje, kje živi. Nato so si ogledali čebelnjak in postopek pridelave medu. Ob potoku so ponovili lastnosti vode in ji merili temperaturo. Po skupinah so v potoku nabirali živali in jih opisovali. Tretji dan so učenci na gozdni učni poti opazovali naravo in upoštevali pravila obnašanja v gozdu. Ogljedali so si jazbino, spoznali različna drevesa, kot so navadna bodika, macesen, mokovec. Ogljedali in odčitali so letnice na štoru ter se po njih poskušali orientirati. Na igriv način so se naučili glavne strani neba in se orientirali. Izdelali so kompas in spoznali orientacijo s pomočjo ure. Četrty dan so učenci v gozdu iz vej, kamenja, listja in maha izdelovali hišice za škrata Čateža. Naučili so se, kako zakuriti ogenj v naravi. Na igrišču so se učili o senci, svetlobi in barvah. Risali so senco sošolca opoldan in zvečer ter jo primerjali. Izvajali so tudi poskuse z barvami in ugotavljali, katera barva vpije največ svetlobe. Učenci so v gozdu opazovali, vonjali in spoznali opad, humus in rjavo prst.

Na gozdni učni poti

Na gozdni učni poti opazovali naravo in upoštevali pravila obnašanja v gozdu. Ogljedali so si jazbino, spoznali različna drevesa, kot so navadna bodika, macesen, mokovec. Ogljedali in odčitali so letnice na štoru ter se po njih poskušali orientirati. Na igriv način so se naučili glavne strani neba in se orientirali. Izdelali so kompas in spoznali orientacijo s pomočjo ure. Četrty dan so učenci v gozdu iz vej, kamenja, listja in maha izdelovali hišice za škrata Čateža. Naučili so se, kako zakuriti ogenj v naravi. Na igrišču so se učili o senci, svetlobi in barvah. Risali so senco sošolca opoldan in zvečer ter jo primerjali. Izvajali so tudi poskuse z barvami in ugotavljali, katera barva vpije največ svetlobe. Učenci so v gozdu opazovali, vonjali in spoznali opad, humus in rjavo prst.

Mateja Hladen in Urška Golob Virag
Učiteljici 3. razredov

EKO ŠOLA KOT NAČIN ŽIVLJENJA

Osnovna šola Grad in vrtec pri njej ležita v lepem naravnem okolju. V neposredni bližini lahko najdemo travnike, njive, vrtove, gozd, potok in mlako. Tako je naša učilnica velikokrat kar narava sama.

Ustanovitelj šole in vrtca je Občina Grad. Velikost občine je 37,4 km², v njej živi okrog 2400 prebivalcev. Občina Grad leži na zahodnem delu Goričkega, in sicer med slikovitim gričevnatim svetom ter na skrajnem severovzhodnem delu Slovenije. Tu je veliko naravnih lepot in kulturno zgodovinskih spomenikov. Med najpomembnejšimi je vsekakor srednjeveški grad na bazaltni vzpetini. V našo šolo prihajajo učenci iz naslednjih vasi: Grad, Motovilci, Dolnji Slaveči, Krupljinik, Radovci, Vidonci, Kovačevci in Vadarci. Naselja so razložena po slemenih in pobočjih, strnjena ob cesti ali pa razmetana po razgibani gričevnati pokrajini. Vas Grad ima gručasto središče, kjer je tudi sedež občine, šola ter vrtec. Ohranjena narava s številnimi naravnimi lepotami je bil tudi eden od pogojev, da je bila Občina

Grad sprejeta v Krajinski park Goričko, ki je bil ustanovljen 9. oktobra 2003.

V tej prečudoviti naravi pa je tudi naša šola. Ker imamo radi naravo, smo se s šolskim letom 2007/08 priključili k projektu Ekošola kot način življenja. Ekošola je projekt mednarodnega združenja za okoljevarstveno izobraževanje - FEE, ki je bilo ustanovljeno z namenom, da organizirano in načrtno pospešuje okoljsko izobraževanje in ozaveščanje. V FEE je vključenih 58 držav iz Evrope, Afrike, Azije, Nove Zelandije in Južne Amerike. V Sloveniji je nosilec projekta Ekošola kot način življenja DOVES - Društvo za okoljsko vzgojo Evrope v Sloveniji. Projekt vodi in usmerja programski svet pod vodstvom nacionalne koordinatorke, prof. Nade Pavšer. Projekt Ekošola kot način življenja je program, ki uvaja načrtno in celostno okoljsko vzgojo v osnovne in srednje šole, in sicer skladno z metodologijo sedmih korakov. S tem projektom se gradijo vrednote za odgovoren način našega bivanja na tem planetu. Najpomembnejša naloga ekošole je, da deluje izven svojega dvorišča, na področju celotnega šolskega okoliša.

Ekošola je program, sestavljen iz sedmih korakov, ki jih šola uvaja dve leti. Po teh korakih smo delovali tudi mi. 6. junija 2008 smo svečano podpisali ekolistino, s katero smo se obvezali: da bomo skrbeli za čisto in urejeno okolje, da bomo okolje čim manj onesnaževali, da bomo upoštevali hišni red šole, da bomo razvijali dobre medsebojne odnose, da bomo razvijali kulturnen odnos do hrane in se zdravo prehranjevali, da bomo s svojim obnašanjem vzgled drugim, da bomo zbirali odpadke in jih ločevali, da bomo varčevali z vodo, energijo in papirjem, da bomo spoštovali sleherno živo bitje, da bomo ohranjali zelene površine.

V šolskem letu 2008/09 smo nadaljevali z delom v projektu Ekošola kot način življenja. Prijavili smo se na projekte nacionalne koordinacije. Tako smo sodelovali v projektih Zgodnje naravoslovje in Zdravo življenje. V projektu Zgodnje naravoslovje so sodelovali učenci 3. razreda pod vodstvom mentorice Mateje Hladen in Urške Golob Virag. V projekt Zdravo življenje pa so bili vključeni učenci 6. razreda pod mentorstvom učiteljice Danijeje Slekevec. Ker se zavedamo, da brez vode ni življenja, smo za letošnji projekt zbirali vodo v naravi. O pomenu in vrstah voda ter o pomanjkanju in onesnaževanju so se učenci seznanjali v okviru pouka in pri dejavnostih preko celega šolskega leta.

Proslava ob dnevu Zemlje

V mesecu decembru smo sodelovali na festivalu Mladi za napredek Pomurja, kjer so naši lončarji izdelovali izdelke iz naravnega materiala - gline. Delo ekošole smo predstavili s plakatom. Pokazali smo tudi, da nam čarovništvo ni tuje, saj so učenci pripravljali čarovniško pijačo. Otroci iz vrtca in učenci so sodelovali na likovnem natečaju z naslovom »Prednovoletni čas«. Narisali so risbice, kjer je prišla do izraza likovna ustvarjalnost. Dela so nastajala pod vodstvom mentorjev, in sicer vzgojiteljice Klavdije Klement, učiteljice Metke Recek in učitelja Marja-

Jablano sta zasadila ravnatelj, Viktor Navotnik in župan, Daniel Kalamar

na Mljača. Učenci prve in druge triade so spoznavali naravo z branjem knjig. Na ta način so si razvijali prijazen odnos do okolja. Učenci so sodelovali v projektu ekobralna značka. Njihovo delo sta spremljala mentorja, in sicer učiteljica Helena Poznič Kos in Alojz Tuškei.

23. marca smo se pridružili akciji slovenskih ekošol z naslovom 10000 slovenskih avtohtonih sadnih dreves v slovenske ekošole in posadili dve sorti jablan, ki sta bili v preteklosti značilni za naše kraje (bobovec in špicelj).

Učenci šestih, sedmih in osmih razredov so tekmovali na ekokvizu. Preverjali so svoje znanje o odpadkih, energiji in podnebnih spremembah. Tekmovanje je bilo ekipno in je v celoti potekalo preko medmrežja. Sodelovalo je osem ekip. Sodelovali smo tudi pri zbiranju in ločevanju odpadkov. Rezultati zbiralnih akcij v šolskem

letu 2008/09 so naslednji: baterije - 20 kg, tonerji, kartuše, mobilni, trakovi - 190 kosov, 46.751 g, tetrapak embalaža - 327 ekopakotov, 9504 kosov, papir - 4580 kg. V času tekmovanja smo zbrali 898 kg plastenk. Med osemnajstimi prijavljenimi šolami smo dosegli 7. mesto. Na učenca smo zbrali 5,16 kg. Plastenke smo zbirali še naprej. V celem šolskem letu smo zbrali 1373 kg plastenk. Pri zbiralnih akcijah so nam pomagali tudi starši in občani, ki nimajo šoloobveznih otrok. Med letom smo skrbeli tudi za lepo in urejeno okolico šole. To nalogo so opravljali učenci z mesečnim dežurstvom po razredih. Sodelovali smo tudi na prireditvi ob dnevu Zemlje v Trgovskem centru Maksimus s prizorčkom Očistimo potoček. Prizorček je skupaj

Prejem ekozastave v Ljubljani

z učenci pripravila učiteljica Marija Štesl. 22. aprila smo izvedli naš drugi ekodan, ki je bil v celoti posvečen Zemlji, predvsem vodi na njej.

Z delom smo bili uspešni, saj smo dobili potrditev - zeleno zastavo. 5. junija, na svetovni dan okolja, smo v Ljubljani

prejeli ekozastavo iz rok ministrov Karla Erjavca in Igorja Lukšiča ter nacionalne koordinatorke, profesorice Nade Pavšer. Od tega dne je tudi OŠ Grad ekošola.

Za nas je bil to velik praznik, saj so bili poplačani vsi naši napori in prizadevanja k izboljšanju in polepšanju okolja, v katerem živimo. Zeleno zastavo smo ob petju naše ekohimne dvignili na drog pred šolo in zdaj nam veselo plapola v vetru kot znak,

Slavnosten dvig ekozastave pred OŠ Grad

da smo naredili nekaj dobrega zase in za naravo, prav tako je to vzpodbuda za nadaljnje delo.

Amalija Sukič,
koordinatorka ekošole

LETNA ŠOLA V NARAVI

Učenci 5. razreda so teden med 13. in 19. junijem preživeli na Debelem rtiču v letni šoli v naravi. V soboto zjutraj so se do Kopra odpeljali z vlakom in naprej z avtobusom do Debelega rtiča. Učence sva spremljala razredničarka Nataša Kuhar Čerpnjak in učitelj Boštjan Kopač. Po kosilu je sledila namestitev

Škoda, da je trajalo le teden dni

v sobah. Opravljeno je bilo preverjanje plavalnih sposobnosti in razdelitev učencev v dve skupini, prvo skupino je prevzel učitelj Adi Markač, drugo skupino pa učitelj Boštjan Kopač. Učenci so dneve preživljali ob številnih športnih, naravoslovnih in drugih dejavnostih, ni pa manjkalo niti zabave, če ne drugače, so jo priredili sami. V sredo so se z ladjico odpeljali do Izole in nazaj ter si ogledali marino.

Poleg dveh športnih dni, kjer so se učenci podrobneje spoznavali s športnimi igrami in orientacijo v okolju, je bil izveden tudi naravoslovni dan na temo značilnosti primorske flore in favne. Učenci so spoznavali življenje v obrežnem pasu, v morju in na kopnem, s pomočjo metode opazovanja spoznavali značilne rastlinske in živalske vrste in jih primerjali s tistimi, ki jih poznajo iz svojega domačega okolja. Ugotavljali so dejavnike okolja, ki vplivajo na favno in floro v primorskem svetu in svoja opažanja povzeli na delovnih listih.

Na tehniškem dnevu so učenci imeli na razpolago dve delavnici, v eni so pod vodstvom animatorja izdelova-

li izdelke iz storžev in drugih naravnih materialov, ki jih najdemo tudi drugod, v drugi delavnici pa so izdelovali slike in voščilnice iz naravnih materialov, ki jih najdemo ob morju in so jih učenci tudi sami nabrali na obali. Ta dan je potekalo tudi preverjanje plavalnih sposobnosti, pri čemer so učenci dosegli naslednje rezultate: zlati delfin – Rok Potočnik, srebrni delfin – Jasmina Ferencek, Nina Fujs, bronasti delfin – Nina Grah, Katja Bedöke, Mitja Žohar, Luka Gomboc, Blaž Forjanič, Timotej Pozman, Daniel Kerec, Tamara Grah, Antonija Recek, Melanie Sukič, Matej Toplak. Seveda so učenci pobirali priznanja tudi na drugih področjih, za 1. mesto na turnirju v nogometu (čeprav so bili edini udeleženci), za zmago na tekmi v odbojki na mivki, za miss simpatičnosti Debelega rtiča (Antonija Recek), skratka vsepovsod se je slišalo: OŠ Grad, OŠ Grad. Dnevi so ob prekrasnem sončnem in toplim vremenu še prehitro minili in v petek po zajtrku so učenci pripravili prtljage in se po kosilu odpravili proti domu. Po šestih urah vožnje z vlakom proti Murski Soboti so jih starši že težko pričakovali.

Letna šola v naravi na Debelem rtiču je bila uspešno izvedena. Učenci so s svojimi rezultati, ki so jih dosegli pri preverjanju plavalnih sposobnosti, zadovoljni. Enotedensko bivanje v stran od doma med vrstniki pa je veliko prispevalo tudi k osebostnemu razvoju učencev. Bili so namreč otroci, po teh nekaj dneh, ki so jih preživeli skupaj, pa so postali mladi ljudje, ki se zavedajo, da so začeli odrasčati.

Nataša Kuhar Čerpnjak
Razredničarka 5. razreda

USPEHI UČENCEV

Tudi v šolskem letu 2008/2009 je veliko učencev doseglo lepe uspehe na državnih in mednarodnih tekmovanjih, na literarnih natečajih, v športnem in gledališkem udejstvovanju.

Učence, ki so dosegli vidne rezultate na državnih tekmovanjih, občina na slavnostni seji obdari s knjigami, odličnjake z županovimi peticami, vsem pa vsekakor čestita in želi še veliko uspehov v izobraževanju in v nadaljnjem življenju.

Osem let odličnega dela:

- Roksana Grah, 9. razred
- Samantha Roudi, 9. razred
- Sanja Ropoša, 9. razred

Osem let bralne značke oziroma Zlati bralec 2008/2009

- Roksana Grah, 9. razred
- Arijana Kalamar, 9. razred
- Samantha Roudi, 9. razred

Srebrno priznanje iz matematike

- Samantha Roudi, 9. razred

Srebrno Cankarjevo priznanje iz slovenščine

- Janja Bernjak, 8. razred

Državni literarni natečaj Gradovi kralja Matjaža v Črni na Koroškem

- Roksana Grah (2. mesto), 9. razred

Mednarodni literarni natečaj Prešernice – lepotice pesniške govornice

- Samantha Roudi (1. mesto v kategoriji sonetov), 9. razred
- Roksana Grah (2. mesto v kategoriji gazel), 9. razred

Državni literarni natečaj Znanje nas popelje v nove svetove

- Roksana Grah (1. mesto), 9. razred

Državno tekmovanje Kaj veš o prometu v Krškem

- Rok Hamer (3. mesto), 9. razred

Športnik OŠ Grad za šolsko leto 2008/2009

- Nino Celec, 6.a razred

Srebrno priznanje na medobmočnem srečanju gledaliških skupin v Ljutomeru

- Roksana Grah, 9. razred
- Matej Ficko, 9. razred
- Špela Klement, 8. razred
- Klemen Štraus, 9. razred
- Janja Bernjak, 8. razred
- Anja Kisilak, 8. razred
- Patricija Celec, 8. razred
- Branka Bijelić, 8. razred
- Larisa Čerpnjak, 6.b razred

Večletna prizadevnost in doseganje vidnih rezultatov pri šolskem delu, pri pouku, v oddelčnih skupnostih, interesnih dejavnostih in pri promociji OŠ Grad:

- Roksana Grah, 9. razred
- Samantha Roudi, 9. razred
- Matej Ficko, 9. razred

OBISK MEDVEDKA

Letošnjo pomlad so najprej imeli težave z medvedom, ki je z Rožnika prišel prav do ljubljanskega živalskega vrta, v maju pa so bile težave še z mladimi medvedki na Blokah. Teh težav ni bilo v Občini Grad, pa čeprav je prišel na obisk eden izmed medvedkov.

Kratkohlačnike v vrtcu Grad je namreč 18. maja obiskal medvedek Henry. Prišel je iz najstarejše svetovne humanitarne organizacije Rdeči križ. Z otroci se je pogovarjal o jesenski skrbi živalic v gozdu za preživetje in njihovi skrbi pred prihajajočo zimo ter o morebitni medsebojni pomoči, ko nastopijo težave v vsakdanjem življenju. Ves razgovor je bil tudi v povezavi z Rdečim križem. Ideja te humanitarne organizacije je namreč že 150 let prisotna v vseh delih sveta, Rdeči križ in Rdeči polmesec pa sta organizirana kar v 186 državah.

Medvedek Henry v vrtcu

Besedilo in fotografija: Filip Matko

OČIŠČEVALNA AKCIJA

Občina Grad že nekaj let v počastitev svetovnega dneva Zemlje pripravi očiščevalno akcijo, s katero želi ljudi opomniti na lepoto bivanja v čistem in urejenem okolju. Okoljske razmere in problemi, s katerimi se zadnje čase soočamo, nas opozarjajo na to, da narava ni večna in nam počasi a vztrajno vrača udarce. Zato lahko prav vsak prebivalec Zemlje pripomore, da čim bolj ohranjamo naravo in njene danosti tudi za poznejše rodove, s tem pa tudi sami živimo v bolj zdravem in lepšem okolju.

Letos je očiščevalna akcija potekala 18. aprila. V akciji vsako leto sodelujejo društva in posamezniki iz vasi. Očiščevalne akcije se je udeležilo okrog 120 ljudi, ki so po vaseh čistili obcestne jarke, potoke, poti in skupne javne površine. Po koncu akcije so se vsi zbrali na nogometnem igrišču pri Gradu, kjer jih je čakal bograč, ki so ga pripravili člani lovske družine Radovci. Občina Grad je vse udeležence očiščevalne akcije nagradila s hladilnimi torbicami in polliterskimi plastenkami vode. Očiščevalna akcija je le en dan v letu, vsi občani pa moramo skrbeti za naravo in se o pomembnosti čistega okolja zavedati vsak dan.

Danijela Krpič

Udeleženci akcije so se okrepčali z bogračem (foto: D. Krpič)

PO KAČOVI KOLESARSKI POTI

Kolesarji pred pričetkom poti (foto: Miran Zadravec)

Člani Društva za razvoj in promocijo turizma občine Grad »SKOURIŠ« so v nedeljo, 26. aprila, organizirali 2. rekreacijski maratona po »Kačevi kolesarski poti v občini Grad«. Kolesarskega maratona, ki se je začel ob 10. uri izpred Turistično-informacijske pisarne v Radovcih, se je udeležilo 16 kolesarjev. Udeležencem so člani društva podarili majice z njihovim logotipom. Pred startom jih je nagovoril tudi župan občine Grad, g. Daniel Kalamar. Po skupnem fotografiranju so se odpravili na kolesarsko pot, eni na krajšo, dolgo 17 km, drugi pa na daljšo, dolgo 36 km. Vmes na poti so pripravili postojanke s pijačo in sadjem. Udeleženci so pot prevozili brez vseh težav.

Organizatorji obljublajo, da bodo tudi naslednje leto prireditev ponovili, zato že sedaj vabijo, da pridete tudi vsi tisti, ki se letos maratona niste mogli udeležiti.

Doris Žohar

OB 1. MAJU NA DOLNJIH SLAVEČIH

Moški so postavili mlaj (foto: M. Knap)

Dnevi tečejo in včasih sploh ne opazimo, da se dan preveša v noč in je kar naenkrat konec tedna. V taki hitrosti so minili tudi dnevi, ki so nas pripeljali do 1. maja. To je bil tudi razlog, da smo se ponovno družili. Že na predvečer 1. maja so se »Slavečari« zbrali pred gasilskim domom in odšli do gozda. Na večer 30. aprila so namreč ponovno postavili mlaj, in sicer pri gasilskem domu na Dolnjih Slavečih ter pred okrepčevalnico Forjanič.

Ob pijači, jedači in dobri volji so zaključili druženje ob postavitvi mlaja.

Že naslednji dan, ob 1. maju - prazniku dela, smo poskrbeli, da smo zakurili kres, ki predstavlja enega izmed glavnih običajev tega dne. Na prelepi večer, ko je dan izgubljal svojo moč in nas je hladil rahel vetrič, smo se zbrali ob igrišču na Dolnjih Slavečih. Zbralo se je okrog 130 ljudi, ki je lahko ob jedači, pijači ter glasbi uživalo ob plamenih kresa pozno v noč.

Mateja Knap

KOMAJ ZAGOREL

Društvo za kulturno športni razvoj mladih »Gračka pomlad« je tudi letos organiziralo tradicionalno kresovanje, ki naj bi se zgodilo v četrtek, 30. aprila 2009, pri nogometnem igrišču pri Gradu, a so zaradi slabega vremena kres prižgali komaj čez dva dni. Žal, pa so se tudi takrat nad njim zgostili temni oblaki, tako da je prvomajski kres komaj zagorel.

Nino Gumilar

PRVOMAJSKI PIKNIK V KRUPLIVNIKU

Družba v gasilskem domu (foto: Štefka Bohar)

Zaradi slabega vremena je odpadlo letošnje kresovanje, so se pa vaščani zbrali v gasilskem domu ob hrani, pijači in glasbi.

Klementina Lesic

POSTAVLJANJE MLAJA V RADOVCIH

V sklopu praznovanja 1. maja je pri gasilskem domu v Radovcih v organizaciji ŠD Radovci in PGD Radovci bil postavljen mlaj oziroma kot mu domačini pravimo »majpan«. Le-ta vsako leto krasi bližnjo in daljno okolico doma. Za njega so najprej poskrbeli »radovski moški«, ki so ga navzlic slabemu vremenu uspeli pripeljati do končne točke, kjer je postavljen, torej do vaško-gasilskega doma. Tudi tokrat ni zmanjkalo niti časa niti dobre volje za okrasitev mlaja in v nadaljevanju prav tako za postavitev. Še enkrat več v Radovcih velja, da imajo vaščani veliko organizacijske žilice in da prijetnega vzdušja ne manjka.

Mlaj krasi okolico gasilskega doma (foto: Srečko Vogrinčič)

Suzana Farič

KRESOVANJE V KOVAČEVCIH

Fotografije povedo več kot beseda!

Okraševanje mlaja (foto: Milena Bagar)

Postavljanje mlaja (foto: Milena Bagar)

PRVOMAJSKI TURNIR IN KRESOVANJE

Člani ŠD Vidonci smo že četrtič organizirali nogometni turnir in kresovanje v spomin našim preminulim članom. Kot vsako leto doslej smo tudi letos na začetku imeli nekaj težav z vremenom, vendar se je potem vreme izboljšalo.

Nov prireditveni prostor (foto: Gabrijel Pilaj)

sicer nekaj dodatnih del, vendar se je že sedaj pokazal kot izredno lep in funkcionalen.

Na turnirju je sodelovalo 6 povabljenih ekip: Markgrafneusiedl z Dunaja, KMN Otovci - zmagovalci lanskega leta, Veterani Otovci in Vidonci, PGD Vidonci - zelo perspektivna ekipa, ekipa iz Kovačevcev in ekipa iz Matjaševcev. Vse tekme so bile odigrane kakovostno in seveda ni manjkalo lepih in atraktivnih potez. Vsak turnir pa ima tudi zmagovalca in zmagali so člani ekipe iz Matjaševcev. Končni vrstni red: 1. Matjaševci, 2. KMN Otovci, 3. Kovačevci in 4. Markgrafneusiedl. Že med turnirjem in seveda predvsem po turnirju pa ni manjkalo dobre hrane in pijače, kar je za naše prireditve značilno. V večernih urah smo prižgali tudi prvomajski kres.

V našem športnem centru pa smo ponosni tudi na nov prireditveni prostor v velikosti 120 m², ki rabi še

Mitja Sapač

KONJENICA NA DOLNJIH SLAVEČIH

Potočnikovi so se vedno udeleževali konjenic po Sloveniji. S tem so spoznali nove konjenike in stkali nova prijateljstva. Tako so se tudi sami čutili dolžne, da svoje prijatelje povabijo v goste. Odločili so se, da priredijo konjenico na Dolnjih Slavečih. Ker je volje pri Potočnikovih še preveč, so se tudi podali v ta izziv.

2. maja 2009 se je na Potočnikovi domačiji na Dolnjih Slavečih zbralo 14 jahačev iz več krajev. Konjenice so se udeležili jahači iz Dobrave pri Ptujju, Raven na Koroškem, Okoslavcev, Korovcev, Grada, Kruplivnika, Pečarovcev in Serdice. Po konkretnem zajtrku so se jahači odpravili na pot, katero so si Boris, Uroš in Rok ogledali že vnaprej. Z domačega pašnika so zajahali proti vinotoču Forjanič, od koder jih je pot vodila proti Rogaševcem, kjer so se ustavili na »placu« v Rogaševcih. Tam so opravili krajšo postojanko, kjer je za pijačo ter prigrizke poskrbela »Potočnikova oma«. Pot so nadaljevali proti pekarni, slaščičarni in kavarni Štručka, kjer so se posladkali še s sladoledom. S sladkimi nasmehi so zajahali po bregovih, kjer so se nato ustavili na Hrvatovi domačiji in se na kratko okrepčali. Zatem jih je pot vodila do konjerejca in vinogradnika Marič Alojza iz Rogaševcev, kjer so poskrbeli za

Konjeniki na poti (foto: Tomaž Šeruga)

pravo konjeniško kosilo. Po malo daljšem okrepčilu so zajahali nadaljnji poti naproti. Konje so pognali ob Ledavskem potoku vse do Kraškega jezera, kjer jih je čakala ponovna postojanka. Tam smo jih pričakali s pijačo in domačimi dobrotami. Nato so se ustavili še na turistični kmetiji Ferencovi. Po vseh omenjenih postojankah so v popoldanskih urah prijahali proti domu. Polni energije, kljub dolgi jahaški poti, so razsedlali konje ter pričeli s pravo konjeniško zabavo ob zvokih prave domače glasbe - Ribaš benda. Na večerni zabavi se je zbralo tudi več ljubiteljev konj ter prijateljev Potočnikovih. Potočnikovi se ob tej priložnosti iskreno zahvaljujejo vsem, ki so pomagali pri pripravi konjenice.

Mateja Knap

EHO PODPORNICA

Evangeličanska humanitarna organizacija - Podpornica se lahko že leta ponaša z veliko dobrotelostjo doma in tudi prek meja. Donacije otroškemu oddelku soboške bolnišnice so postale že stalnica, redno sodeluje tudi z različnimi varnimi hišami in zavetišči za brezdomce. Sredstva za pomoč zbira na tradicionalnih dobrotelnih piknikih in shodih. In prav slednji se je v nedeljo, 3. maja zgodil na Gornjih Slavečih pri evangeličanski cerkvi. Bil je to že 42. shod, katerega vodilo je bilo »Na široko odpiraj svojo roko!«

Pozdravne besede Alenke Urbančič (foto: Pomurje.si)

Po dokaj neprijaznem vremenu v teku tedna je to prvo majsko nedeljsko jutro na prizorišče privabilo skoraj dva tisoč ljudi iz vseh naših evangeličanskih cerkvenih občin ter številne prijatelje iz domačega kraja in tujine. Pri bogoslužju, ki je potekalo v občinskem šotoru v neposredni bližini cerkve, je v uvod vse zbrane pozdravila domača inšpektorica Alenka Urbančič. V programu je nato sodelovalo več duhovščine, v pridigi pa je zbrane kakor tudi gledalce in poslušalce ob radijskih in televizijskih sprejemnikih nagovoril škof Geza Erniša. Pomen delovanja podpornice je na kratko predstavil njen predsednik duhovnik Geza Filo. Po odmoru, v katerem je bilo vsem zbranim poskrbljeno za kosilo in osvežitev, je sledil drugi - kulturni del, v katerem so nastopili otroci iz otroškega vrtca OŠ Kuzma, folklorna skupina upokojenk iz Puconcev in drugi. Zbrani so bili okvirno seznanjeni tudi z zbranimi sredstvi, katere smo zbirali preko nalepk, mošnje, srečelova, prodaje ročnih del. V slabih štirih urah nam je uspelo zbrati preko deset tisoč evrov, kar kaže na to, da naš prekmurski človek kljub svojim skromnim razmeram v primerjavi z ostalimi deli Slovenije, nosi v sebi srce, ki nareka rokam, naj se široko odpirajo za vse tiste, ki nas in naše darove potrebujejo. Čestitke in dobre želje pa so v pozdravnih besedah na koncu imeli možnost izraziti vsi povabljeni gostje. Upamo, da ta klic letošnjega vodila ostane v naših srcih navzoč in realiziran tudi v bodoče. Za konec pa lahko dodamo le še to, da gre vsa hvala vsem ljudem dobrega srca, ki so tako ali drugače pripomogli pri organizaciji ter pri sami prireditvi.

Po zapiskih povzela Mateja Knap

BLAGOSLOVITEV KRIŽA V KRUPLIVNIKU

Na križani četrtek, 21. maja letos, sta domači župnik, g. Goran Kuhar, in evangeličanski duhovnik iz Bodoncev, g. Simon Sever, blagoslovila obnovljeni križ na pokopališču v Kruplivniku. Les za križ je prispeval Jože Sukič iz Motovilcev, kip Matere Božje je daroval grački župnik, g. Goran Kuhar, kip Jezusa pa je bil kupljen iz prostovoljnih vaških prispevkov. Venec, ki zdaj krasi obnovljeni križ, je spletla Gizela Godar iz Kruplivnika. Blagoslov križa je bil tudi ekumenskega značaja.

Klementina Lesic

Oba duhovnika s cerkvenimi pevci (foto: Štefka Bohar)

MEDNARODNI TURNIR

Nogometni pozdrav (foto: G. Pilaj)

Člani ŠD Vidonci že več let uspešno sodelujemo z različnimi nogometnimi ekipami z Dunaja. Za uspešno sodelovanje pa je zaslužen član našega društva - Vojko, ki z družino živi na Dunaju. Člani nogometnih ekip z Dunaja nas ob prijateljskih srečanjih ponavadi obdarijo tudi s športno opremo kot so dresi oziroma nogometne žoge. V tem koledarskem letu so člani KMN Vidonci gostovali na Dunaju, kjer so bili lepo sprejeti.

22. maja smo organizirali nogometni turnir, na katerem so gostovali tudi prijatelji z Dunaja. Na turnirju so sodelovale štiri ekipe: KMN Vidonci, Zeleni (mešana domača ekipa), PGD Vidonci in FC Wiener Schmäh z Dunaja. Na odigranih nogometnih tekmah smo videli kar nekaj dobrih potez nogometašev. Čeprav je turnir potekal v prijateljskem duhu naj omenim, da so bili končni zmagovalci tega turnirja KMN Vidonci.

Mitja Sapač

KMN VIDONCI - PRVAKI

Članom kluba KMN Vidonci je uspel v letošnji nogometni sezoni velik met. Postali so prvaki B lige klubov malega nogometa Občine Puconci. Po 10 letnem igranju v B ligi nam je končno uspela uvrstitev v A ligo. Za ta uspeh so zaslužni vsi igralci na čelu s trenerjem Draganom Miličevićem, vsi gledalci ter celotno vodstvo društva. Simon Časar pa je postal prvi strelec nogometne lige v Občini Puconci.

Vsi želimo članom KMN Vidonci čim boljši uspeh v A ligi in obljublamo, da jih bomo še naprej podpirali.

Mitja Sapač

IZGRADNJA GREZNICE

Spopad s slabim vremenom (foto: Andrej Grah)

Vedno znova ponavljamo, da nas čas skorajda že prehiteva. Tako se je skoraj zgodilo na Dolnjih Slavečih. Februarja lani smo bili prireditelji maškarade v občini. Ob tej priložnosti smo denar zbirali tudi po vseh vaseh občine Grad, katerega smo namenili za izgradnjo greznice ob gasilskem domu. Sedaj se končno lahko ponašamo z njo, saj se je gradnja konec maja končala. Čeprav je dolgo trajalo, da so začeli graditi, jim je le uspelo. Z gradnjo so začeli šele letos maja in jo še istega meseca dokončali. Zelo pa jim je zagodlo tudi vreme. Ko so končno začeli graditi, jih je iz dneva v dan prebudilo deževno vreme, ki jih je tako ves teden tudi močilo kakor tudi oteževalo delo. A gasilci, ki so vedno pripravljeni pomagati, so tudi tej nalogi bili kos. Zato se še enkrat lahko zahvalimo vsem, ki so finančno prispevali, da so si gasilci sedaj uredili, kar so imeli načrtanega. Vsa hvala pa gre zagotovo vsem prisotnim gasilcem ob izgradnji greznice, ki so si vzeli čas in kljub slabim vremenskim razmeram premočeni delali od noči do noči, da bi bilo načrtano delo narejeno.

Mateja Knap

VARNO PO CESTAH V POMURJU

V okviru projekta pomurskih občin in v sodelovanju z avtošolami, policijo, Rdečim križem, reševalno postajo, gasilci in ZŠAM je v soboto, 23. maja 2009, ob 14. uri pri Osnovni šoli Grad potekala prireditev Varno po cestah v

Nudjenje prve pomoči (foto: J. Veren)

Pomurju. Projekt, ki je podprlo tudi Ministrstvo za promet, je s svojo prisotnostjo in pozdravnimi besedami ob domačem županu Danielu Kalamarju počastil tudi mag. Bojan Žlender iz Direkcije za ceste. Nad dogajanjem pa je ves čas bedel Jože Veren. Udeležencem so bile v preizkus ponujene različne demonstrativne naprave kot so zaletavček, stopko, tehtnice, naprava za alko-test. Odvijala se je tudi demonstracija pravih ukrepov ob nujenju prve pomoči v primeru prometne ali druge nesreče, oz. poškodbe. Posebej atraktiven in zabaven je bil poligon s prav posebnimi očali, ki so predstavljale stanje alkoholiziranosti – marsikdo ga namreč ni zmozel pravilno prehoditi. V sklopu prireditve je bila tudi vaja pravih zaviranja v sili (Prometni center Španik) in teoretično predavanje (Jože Veren), ki je slonelo predvsem na pravilni uporabi krožišč in avtocest, torej novejših infrastrukturnih objektov. Obiskovalci so imeli tudi priložnost vožnje z inštruktorjem, učiteljem vožnje pomurskih avtošol, da so lahko obnovili ustreznost in pravilnost praktične vožnje.

Na koncu popoldneva je vse pričakal še okusni bograč in nagradno žrebanje z obilo praktičnimi nagradami, predvsem pa zavedanje in obnovitev znanja, kako pomembna je varnost na naših cestah.

Nino Gumilar

JEEP VETERANI PRI GRADU

Vojaška vozila pred gradom (foto: J. Sever)

30 vojaških vozil z vso pripadajočo vojaško opremo. Drugi dan vožnje po Pomurju so se ustavili na gradu Grad, ki so si ga ogledali in nadaljevali pot s postankom v Pörgi, kjer so si malo oddahnili in se odžejali. Lepo in zanimivo se je bilo pogovarjati z njimi in pogledati njihova nenavadna in skrbno ohranjena vozila.

Jože Sever

8. POHOD PO MOTOVILCIH

V nedeljo, 24. maja, smo Peški društvo organizirali zdaj že tradicionalen Pohod po Motovilcih. Pot nas je vodila skozi vasi Motovilci, Kruplivnik, Ropča in Dolnji Slaveči. Tako smo nedeljsko dopoldne preživeli med goričkimi kraji ter se naužili svežega zraka. Med potjo smo se ustavili tudi pri naših krajevnih značilnostih in tako naše pohodnike od drugod seznanili s tem. Domače ženske so se potrudile in pripravile okusno pecivo, katerega so bili seveda najbolj veseli pohodniki. Domače pecivo je dandanes redkejšo, zato pa veliko bolj tekne. Pohod smo zaključili v gasilskem domu v Motovilcih, kjer smo se okrepčali z bogračem. Čeprav nam je sprva nekoliko ponagajalo vreme, je pohod, kot že vrsto let prej, uspel.

Valerija Šadl

24. TEK NA GRAD

Športno društvo Grad in Združenje atletskih sodnikov Murska Sobota sta v sodelovanju z Občino Grad in Krajinskim parkom Goričko pripravila že 6. državno prvenstvo gorskih tekačev Slovenije gor/dol, obenem je bila to druga tekma za Pokal Slovenije v gorskih tekih, Pokal Pomurja v rekreativnih tekih POM-P 2009, osnovnošolsko

tekmovanje v krosu OŠ Grad ter 7. pohod po Gradu z okolico. Vse se je dogajalo v soboto, 30. maja 2009, kot že toliko let na nogometnem igrišču NK Grad. Naša Bernarda je zapela državno himno ob dvigu Slovenske zastave. Vreme je bilo za spremembo od mnogih tekov do sedaj kislo, deževno, hladno – torej slabo. Kljub temu pa so tekači prihajali, tako v otroških kategorijah kot v članskih.

Po tekmovalni plati nismo zabeležili slabe udeležbe, kajti vsi, ki kaj pomenijo v slovenskem merilu v gorskih tekih, so bili tu. Razred zase je bil spet Mitja Kosovelj, ki je zabeležil

Dež tekačev ni motil

zavidljivo zmago na velikem Radenskem maratonu in spet postal državni prvak v gorskem teku gor/dol pri nas, pred drugim Petrom Oblakom in Simonom Aličem. Sestra Mateja Kosovelj je po krajši boleznini pristala na zelo dobrem drugem mestu takoj za Lucijo Krkoč in pred Katjo Kozjek. V otroških tekih smo se veselili tretjega mesta pri mlajših dečkih skupaj z Rokom Potočnikom, ki se je okitil z državno kolajno - čestitamo. Od tekmovalcev iz bližnje okolice naj omenimo Jožeta Čeha na četrtem mestu, ki se je tudi uvrstil v reprezentanco za nastop na EP v Talfesu v Avstriji, in rekreativna tekača Zdenko Klemenčič in Matjaž Sokliča, ki sta naša redna udeleženca.

Čeprav je bilo slabo vreme, so tekmovalci kljub vsemu pohvalili organizacijo, nekateri pa so bili navdušeni - otroci, ki so kar uživali v vodi in blatu. V nadaljevanju je mnenje enega od udeležencev teka bilo: »Če so atletska tekmovanja na stezi, je dobro, če je sončno vreme: ravna steza, brezvetrje, sončen dan. Ko pa gre

Rok Potočnik na stopničkah

za kros (gorske teke), mora biti vreme identično progi, zato je bilo vreme idealno. Otroka sta bila navdušena, ker sta padala, podrsevalo je, blatna sta bila (otroci imajo radi blato) ipd. To ostaja v spominu. Zato ostalim povejte, da ste naročili vreme, kot se teku Gor - Dol spodobi. Če bi mi mislili drugače, ne bi prevozili 160 km do Vas z izgovorom: Slabo vreme, ne potujemo! Zanju je bil to prvi takšen tek in komaj čakata prihodnjega pri vas. Kar pogumno naprej in se ne ozirajte na vreme: gorski tekač mora biti pripravljen na vsako vreme. Lp, Peter Z.«

Kakorkoli, potrudili smo se, da je bilo vsem gostom od daleč in blizu prijetno. Na pohodu je bilo zelo malo pohodnikov, kapo dol našim upokojevcem, ki se slabega vremena ne bojijo, ostali pa?? Vsi tisti, ki želite izvedeti kaj več o gorskih tekih, si ogledati fotografije z našega teka in drugih gorskih tekov, pa obiščite spletno stran <http://www.gorski-teki.info/>.

Andreja Celec

BINKOŠTNI POHOD

Nekateri pohodniki so do nas prišli z avtobusi
(foto: Andrej Grah)

Tradicionalno smo tudi letos, že petič priredili pohod treh dežel. Kot vsako leto smo pohod pripravili na binkoštno nedeljo. Veriga binkoštnih pohodov se je začela na Madžarskem v soboto 30. maja zjutraj. Že popoldne se je izvajal drugi pohod, v Avstriji, kateremu je sledil pohod ponovno na Madžarskem v nedeljo zjutraj. Slednjemu smo sledili mi, ki smo pohod izvajali v nedeljo, 31. maja 2009, od 12. ure naprej. V ponedeljek je sledil še en pohod v Avstriji, ki pa je tudi predstavljal zaključek verige binkoštnih pohodov. Tudi letos smo pohod speljali po hribih in dolinah domače vasi, kjer so pohodniki lahko obenem še uživali ob lepotah naše pokrajine. Vmes sta bili postavljeni dve postojanki, kjer so se lahko pohodniki tudi okrepčali. Zagotovo pa se tudi letos lahko pohvalimo z dobro udeležbo, saj smo imeli čez 220 pohodnikov iz več držav.

Mateja Knap

POHOD PO KRUPLIVNIKU

So bili pohodniki bolj veseli pijače, hrane ali pa sence?! (foto: Štefka Bohar)

Sončna nedelja, 14. junija, je bila kot nalašč za pohod, ki ga je organiziralo Društvo žena in deklet Kruplivnik. Na okrog 10 km dolgi poti so v naravi uživali pohodniki iz domačih društev, pohoda pa sta se udeležila tudi zakonca s Ptuja. Udeleženci so se okrepčali na dveh vmesnih postajah (enkrat s pijačo, drugič tudi z namazanimi kruhki) in seveda na končni postaji pri gasilskem domu.

Klementina Lesic

ŠD KOVAČEVCI NA GORENJSKEM

Letalnica bratov Gorišek
(foto: Milena Bagar)

Zgodnja jutranja ura je nakazovala, da je pred člani ŠD Kovačevci lep, sončen dan. Kot pravi člani športnega društva smo se odpravili odkrivati lepote Gorenjske. Prva postaja nas je vodila do ledeniške doline v SZ delu Julijskih Alp ali po domače Planice, doline pod Poncami. Dolina, ki je najbolj znana po smučarskih skakalnicah, nas je impresionirala šele, ko smo se povzpeli na znamenito letalnico bratov Gorišek, katere trenutni svetovni rekord je 239 m Norvežana Romorena. Žalosten pa je pogled na Bloudkovo velikanko, ki je blede slika nekdanje lepote. Po majhnem okrepčilu nas je pot vodila mimo Bohinjskega jezera do Blejskega jezera,

kjer smo naredili kratek postanek, da smo si nekateri vsaj prste namočili v jezeru, ki privablja turiste iz celega sveta. Slap Savica spada med gotovo najbolj znane slapove. Že France Prešeren ga je opeval v svojih delih, tako da smo se tudi mi odločili obiskati ta prečudoviti slap, katerega voda izvira iz višje ležeče kraške jame, se spusti po poševnem pobočju in pada 50 metrov v globino. Savica je med slapovi v svetu svojevrstna posebnost, saj se vodni tok že v skitem podzemlju razdeli na dva pramena. Za konec našega pohajkovanja po Gorenjski smo se še odpravili v sotesko Vintgar, katera je bila odkrita leta 1891. Soteska, skozi katero teče Radovna, v svojih 1600 m skriva veliko naravnih lepot. Pot, ki vodi čez moste in t.i. Žumrove galerije in se končuje z mostom ter mogočnim 16 metrov visokim rečnim slapom, nas je zelo impresionirala.

Če potegnemo črto pod naše pohajkovanje po Gorenjski, lahko zaključimo, da smo imeli pravi športni izlet z mnogo pešačenja, katero pa je bilo pozabljeno ob pogledu na bisere Gorenjske. Edino razočaranje lahko omenimo le ob pogledu na zapušenost doline pod Poncami, katere neurejenost nas je vse zbudila v oči.

Doris Troha

IZLET KRVODAJALCEV

KO RK Grad vsako leto za krvodajalce iz občine Grad organizira enodnevni izlet v različne pokrajine, kjer ljudje spoznavajo nove kraje in kulturno dediščino ter uživajo v naravnih lepotah. Tako je tudi letos skupina krvodajalcev 20. junija odšla na izlet, in sicer v Idrijo, najstarejše slovensko rudarsko mesto. Čeprav nas je več kot polovico dneva spremljal dež, smo se pogumno odpravili peš po Idriji do Šelšteva (prizivnice za rudarje), kjer je vhod v Antonijev rov – turistični del drugega

Na dvorišču rudarskega gradu

največjega in najstarejšega rudnika živega srebra na svetu. Tam smo si najprej preko diaprojekcije ogledali zgodovino 500-letnega rudnika ter življenja Idričanov. Nato smo se peš, opremljeni v rudniške plašče in čelade, odpravili po rovih in v poldrugi uri hoje spoznavali trdo delo rudarjev, za trenutek pa smo ugledali tudi rudarskega škrata Berkmandelca. Po ogledu rudnika smo se okrepčali v eni izmed idrijskih gostiln, kjer so nam postregli z domačimi idrijskimi žlikrofi. Nato smo se podali preko idrijskega trga mimo mestne hiše, čipkarske šole in prve slovenske realke do gradu Gewerkenegg. V gradu, ki je bil sezidan za potrebe rudnika med leti 1522 in 1533, je danes urejen Mestni muzej Idrija s stalnimi razstavami o idrijskih čipkah, petstoletni zgodovini rudnika in mesta, v njem je tudi spominska soba Franceta Bevka ter druge občasne razstave. Na dvorišču gradu smo občudovali baročne poslikave in se, ker je dež medtem ponehal, tudi sami fotografirali. Pot nas je vodila na trg, kjer so v okviru Čipkarskega festivala ponujali domače izdelke iz čipk, ogledali smo si izdelavo žlikrofov, nekateri pa smo se sprehodili tudi do rudarske hiše. Proti večeru smo se vkrcali na avtobus in se polni vtisov odpravili proti domu.

Danijela Krpič

VIDONSKÉ VAŠKE IGRE

Vaščani Vidoncev smo bili v prejšnjih letih zelo zadovoljni z vaškimi igrami in tako smo tradicijo nadaljevali tudi letos. Igre smo organizirali v soboto, 20. junija. Vreme nam je nagajalo, ampak se nismo vdali, začeli smo z igrami in tako pregnali temne oblake.

Igre so zahtevale spretnost in timsko delo (foto: G. Pilaj)

Sodelujoče so bile naslednje ekipe: Pozvekov breg, Krčarov vrej, Mesarova graba, Hajdičeva graba, Dolnji vrej, Mlinarov vrej, Majžarov vrej, Olabe, Vančarova graba, Fickina graba in Bosna. Vsaka ekipa je pripravila svojo igro, ki jo je predstavila ostalim sodelujočim

ekipam. Po vsaki igri pa smo se še pomerili v vlečenju vrvi. Tokratne igre so bile zelo domiselne in polne raznih trikov in pasti. Celotne igre so potekale v športnem in prijateljskem duhu, vendar tekmovalnosti ni manjkalo. Namen iger je bil predvsem druženje vaščanov in razvijanje dobrih vaških odnosov. Po končanih igrah smo razglasili tudi zmagovalce. Zmagovalci iger so bili vaščani Pozvekovega brega. Najmočnejši v vasi oziroma zmagovalci v vlečenju vrvi pa so bili vaščani iz Mesarove grabe. Po končanih igrah je za zabavo skrbela skupina Plamen. Ob dobri hrani in pijači smo se zabavali še dolgo v noč in se zavrteli na plesišču.

Upam, da bomo z igrami nadaljevali v prihodnje in da bodo člani ŠD Vidonci še naprej skrbeli za dobro organizacijo in izvedbo iger.

Melita Ficko Sapač

OBČINSKO GASILSKO TEKMOVANJE V VIDONCIH

V soboto, 27. junija, je v Vidoncih potekalo občinsko gasilsko tekmovanje. Čeprav nam je vreme malce zagodlo, smo tekmovanje uspešno izpeljali kljub nekaterim nesrečnim pripetljajem posameznih društev in manjšega negotovanja. Na koncu so bili vsi tekmovalci in obiskovalci več ali manj zadovoljni s tekmovanjem oz. organizacijo.

Na tekmovanju se je izvajala taktična mokra vaja.

Zbrane gasilske ekipe

Udeležilo se ga je 12 ekip: 7 ekip članov kategorije A (vsa PGD občine Grad), 1 ekipa kategorije B (Dol. Slaveči), 2 ekipe članic (Radovci, Motovilci), 1 ekipa mladincev (Motovilci) ter ekipa pionirjev (Grad). Rezultati so bili sledeči: 1. mesto so zasedli PGD Dolnji Slaveči, 2. me-

sto PGD Kovačevci ter 3. mesto domačini PGD Vidonci. V kategoriji članic so prvo mesto zasedle članice PGD Radovci. Prehodni pokal je torej šel v roke PGD Dolnji Slaveči v kategoriji A, drugi prehodni pokal pa so osvojile članice PGD Radovci.

Za pijačo in jedačo je bilo poskrbljeno. Po tekmovanju pa nas je zabavala skupina Veseli Prekmurci, s katerimi smo se veselili pozno v noč. V okviru gasilskih aktivnosti nas čaka v oktobru še gasilska praktična vaja po naprej določenem načrtu GZ Občine Grad, katera je prav tako obvezna za vsa gasilska društva v občini.

Danijel Bernjak

IZLET ŠD RADOVCI

Vaščani Radovec smo se v soboto, 27. junija 2009, ob 6. uri zjutraj odpravili na izlet, katerega je tudi letos organiziralo Športno društvo Radovci za vse vaščane, ki so kakorkoli sodelovali pri izvedbi prireditve Noč čarovnic.

Tokrat nas je pot vodila v občino Šmarje pri Jelšah, natančneje na Sladko Goro, kamor se nas je odpravilo okrog petdeset vaščanov. Pot nas je vodila v smeri Slovenskih Konjic, kjer smo naredili prvi postanek s kavico in zajtrkom. Na Sladko Goro smo prispeli ob 9. uri, saj se takrat začel tradicionalni pohod »Od gorce

Vaščani Radovec na Sladki gori

do gorce«. To je tradicionalni pohod, na katerega pridejo ljudje od blizu in daleč, ker pa smo mi bili letos prvič, je bilo to za nas še posebej zanimivo. Preden smo se odpravili na pot, smo si ogledali znamenitost tega kraja, to je Marijina cerkev, ki je pomemben spomenik kulturne dediščine zaradi veličastne arhitekture in bogate opremljenosti in je bila zgrajena leta 1754; domače

turistično društvo pa je pred pohodom pripravilo krajši kulturni program. Končno smo krenili na pot, ki nas je vodila po čudoviti pokrajini, po krožnem, razgibanem terenu med vinogradi, med katerimi je bilo enajst postojank. Domačini so na teh postojankah - kletih pripravili domače dobrote, na voljo je bila seveda tudi domača kapljica iz vinskih kleti. Na vsaki postojanki je bilo mogoče videti, kako so nekoč opravljali razna opravila, npr. pokrivanje strehe s slamo, ročna obdelava glin, izdelava vinogradniškega kolja, slikarska razstava in še kaj. Naša ključna postaja je bila »Smoletova Gorca«, kjer smo opravili kosilo in degustacijo domačih vin v čudoviti vinski kleti. Zaigrala sta nam tudi domača muzikanta, ki sta nas s svojo lepo glasbo privabila, da smo še zaplesali in se imeli zelo lepo. Pozno popoldne smo se že nekoliko utrujeni od pohoda in plesa odpravili proti domu, polni lepih doživetij tega dne kljub kislemu vremenu, ki nas je spremljalo.

Upamo, da si bomo tudi v naslednjem letu vzeli čas zase in skupaj raziskali še kakšen kotiček naše prelepe dežele.

Sever Jože

ORATORIJ PRI GRADU

Pod geslom Računam nate sta župniji Grad in Kuzma letos že drugič sodelovali pri pripravi in izvedbi oratorija za osnovnošolce, ki je potekal od 1. do 4. julija. Prva dva dni so se animatorji skupaj s približno šestdesetimi

Zbrali smo se ob zastavi in zapeli himno oratorija (foto: Matej Ficko)

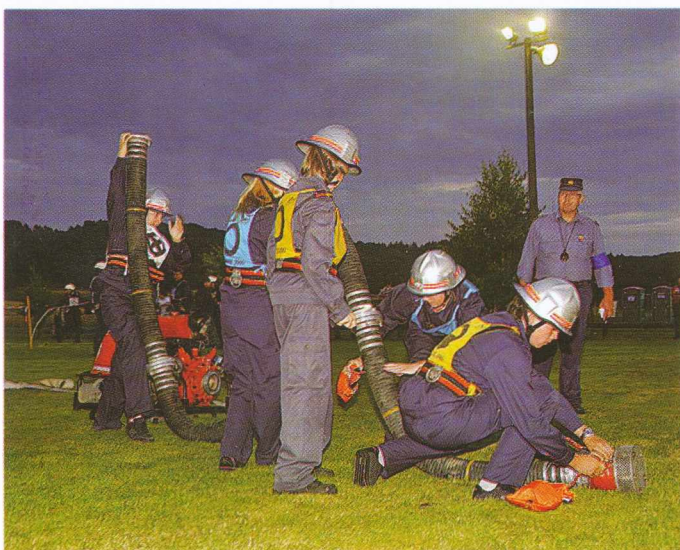
otroki družili pri Gradu, nato pa še dva dni v Kuzmi. Pri katehezah so skupaj razmišljali o sv. Frančišku, v delavnicah razvijali svoje ročne spretnosti in domišljijo, vmes pa se zabavali ob različnih igrah. Udeleženci oratorija so se tudi predstavili s petjem in modno revijo na »Ortoviziji«, iskali so skriti zaklad ter tekmovali v vodnih igrah.

Klementina Lesic

11. NOČNO GASILSKO TEKMOVANJE

Na 11. tradicionalnem gasilskem tekmovanju za prehodni pokal vasi Motovilci je sodelovalo kar 42 gasilskih enot. V soboto, 4. julija 2009 je bilo ozračje v Motovilcih spet napeto. Ob 20. uri se je namreč začelo že 11. tradicionalno nočno gasilsko tekmovanje za prehodni pokal vasi Motovilci. Po izkušnjah s prejšnjih let smo pričakovali kar nekaj gasilcev ter ostalih obiskovalcev, zato smo vsi

Gasilke v akciji (foto: Timi Gomboc)

opazovali nebo ter upali, da se nas bo vreme vsaj enkrat usmilo, saj nas je jezilo že kar nekaj časa. Očitno smo bili uslišani in smo lahko tekmovanje brez težav pripeljali do konca. Sodelovalo je kar 42 gasilskih enot, kar je tudi dosednji rekord, ne samo v Motovilcih, temveč v širši regiji. V ženski konkurenci je sodelovalo 8 enot. Največ znanja in športne sreče so imele gasilke iz Bodoncev, ki so ponovile rezultat iz lanskega leta, ko so prav tako zmagale. Drugo mesto je pripadlo dekletom iz Rogašovcev, tretje mesto pa so dosegle gasilke iz Tinja. Bolj napeto je bilo vsekakor v moški konkurenci, kjer se je pomerilo 34 enot. Kot tudi lansko leto je zmaga ostala v Šratovcih, drugi so bili gasilci iz PGD Ropoča, tretje mesto pa je pripadlo enoti iz Serdice.

Seveda pa nismo samo tekmovali. Kot že tradicionalno se je pod šotorom odvijala prava gasilska veselica pod vodstvom znanih slovenskih žurjerjev, to je skupine Mambo Kings. Po nekaterih ocenah se je prireditve udeležilo čez 2.000 obiskovalcev. Veselica je trajala seveda do zore, kot je pri nas že v navadi, saj zmeraj poskrbimo, da se tudi najbolj »zvesti navijači« domov varno vrnejo s pomočjo sončne svetlobe.

Klemen Flisar
Poveljnik PGD Motovilci

NOČNO GAS. TEKMOVANJE V RADOVCIH

Nam že znani rek »Česar se lotimo, nima zgolj značaja enkratnega dejanja, ampak je to motivacija za še boljše in lepše doživetje v prihodnje« je obveljal tudi tokrat. V soboto, 11. julija 2009, je tako PGD Radovci na športnem centru organiziralo in tudi uspešno izpeljalo drugo nočno gasilsko tekmovanje za prehodni pokal »Vasi Radovci«. Tekmovanja se je udeležilo 14 članskih

Članice so pokazale svoje znanje

ekip bližnjih gasilskih sektorjev. Od tega sta bili tudi dve ženski ekipi. Nastopili pa sta tudi dve ekipi mladincev iz sektorja Kuzme. Vse ekipe so se dokazale z znanjem, veliko težo pa je prav gotovo odtehtala tudi izkušnost, zbranost in spretnost. Pa tudi kanček sreče ni zmanjkal. Tako sta prvi dve mesti zasedli ekipi članov PGD Ropoča, tik za njo je bila ekipa z Dolnjih Slavečev, tretje mesto pa je dosegla ekipa od Grada. Tudi članice in mladinci so dokazali, da zelo dobro obvladajo svoje znanje iz gasilstva, mogoče pa je predvsem pri mladincih potrebno še nabrati izkušnje. Prireditve pa ni mogla biti izpeljana brez dobre kapljice, hrane in seveda zabave. Za prvi dve stvari so poskrbeli predvsem naši pridni vaščani, za dobro voljo ob prijetni glasbi pa so poskrbeli člani skupine Arizona vse do zgodnjih jutranjih ur.

Še enkrat več so Radovčani torej dokazali, da je dobra volja in skupna moč gonilo lepega doživetja. Naj dodam, da je tudi narava znala poskrbeti za lepšo izvedbo prireditve, saj je po dolgem deževnem času tisti dan posijalo toplo sonce, ki smo ga že vsi zelo pogrešali.

Suzana Farič

OBISK V BELORUSIJI

Otvoritev fontane v Vilejki

Polaganje venca z Milanom Kormanom, beltinskim županom

Počastitev gostov s hlebci kruha

Belorusija je država na severu Evrope in je soseda nam bolj poznanih pribaltskih držav, ki so nastale z razpadom bivše Sovjetske zveze, Poljske, Ukrajine in Rusije. Je približno desetkrat večja od Slovenije in ima petkrat več prebivalcev (10 milijonov). Je zelo ravninska država, njen najvišji vrh ima za nas skromnih 345 m. Zato se velika večina prebivalstva ukvarja s kmetijsko proizvodnjo, ki je organizirana v obliki kolhozov. Tudi drugače prevladuje še vedno izrazita socialistična organiziranost beloruske družbe in gospodarstva. Privatni sektor se prebujata, vendar v glavnem v storitvenih dejavnostih in v gradbeništvu. Tudi sicer je gospodarstvo močno naslonjeno na rusko, predvsem z uvozom plinskih in naftnih derivatov in izvozom kmetijskih strojev in proizvodnje hrane.

Belorusija je 2. julija praznovala 65-letnico osvoboditve izpod nemške okupacije, ki se je zgodila leta 1944, zato so po vsej državi zelo slovesno praznovali ta praznik. Veliko vlogo pri tem praznovanju še vedno nosijo vojni veterani, preživeli vojaki iz druge svetovne vojne in ne mine slovesnost, da ne bi sedeli v prvih vrstah in prejeli odlikovanja. Postavljajo jih tudi za svetel vzgled mladim. Sicer pa so vsa ta praznovanja zelo domoljubna, s polaganjem vencev padlim borcem in odkrivanju spomenikov osvoboditeljev ter masovnimi, umetniško zelo kakovostnimi in več ur trajajočimi proslavami.

Sam sem bil navzoč na obletnici osvoboditve v mestu Vilejka, ki šteje 27.000 prebivalcev in je od glavnega mesta Minska oddaljena le 80 km. Vilejka praznuje svoj občinski praznik en dan prej, to je 1. julija. Tako so praznovali dva dni, prvi dan občinski praznik z otvoritvijo fontane na mestnem trgu in naslednji dan državni praznik s polaganjem vencev, odkritjem monumentalnega kipa generalu Arslanovu in potem s proslavo na gozdni jasi, kjer se je zbralo nekaj tisoč ljudi in so nas, goste iz tujine, počastili s hlebci kruha, ki so ga dekleta v narodnih nošah prinesla na oder. Na proslavah so poleg delegacije iz Slovenije bili še gostje iz Poljske, Ukrajine, Azarbejdžana ter Rusije.

Daniel Kalamar

OBČINSKE VAŠKE IGRE

Letošnje tradicionalne občinske vaške igre so potekale v Motovilcih. Tokrat si je organizator, Peški društvo za rekreacijo in sprostitev Motovilci, omislil nočne igre. Kljub vremenu, ki nas je cel dopoldan in popoldan spravljalo v slabo voljo, je ob 18-ih le posijalo sonce in je program iger stekel po predvidenem planu, tj. na športnem igrišču. Nagajivo sobotno vreme pa je imelo tudi pozitivno stran, saj so bile igre, ki so že po naravi zanimive, ravno na ta račun (mokra in spolzka prizorišča) dodatno popestrjene z obilico humorja.

Kakšen zaklad le se skriva tukaj? (foto: Boris Omahen)

V igrah je sodelovalo 8 ekip iz občine, in sicer: ŠRD Dolnji Slaveči, ŠD Vidonci, DŽD Kruplivnik, ŠD Kovačevci, ŠD Grad, ŠD Radovci ter domači ekipi Lukaj Motovilci in PGD Motovilci. Po skupnem številu točk so prva tri mesta pripadla naslednjim ekipam: LUKAJ Motovilci (prvo mesto), DŽD Kruplivnik (drugo mesto), ŠRD Dolnji Slaveči (tretje mesto). Sledile so: ekipa ŠD Kovačevci (4. mesto), ŠD Vidonci (5. mesto), PGD Motovilci (6. mesto), ŠD Grad (7. mesto) in ŠD Radovci (8. mesto). Ekipa ŠD Kovačevci je sicer dosegla enako število točk kot ŠRD Dolnji Slaveči, le da so med njima odločila sodniška pravila, tj. število doseženih točk pri igri presenečenja, kjer pa se je ekipa ŠRD Dolnji Slaveči bolje izkazala.

Kot je že tradicija, so se ekipe pomerile tudi v vlečenju vrvi. Tako so si prvo mesto prislužili člani ekipe Lukaj Motovilci, drugo me-

sto Dolnji Slaveči, tretje mesto PGD Motovilci, četrto mesto pa je pripadlo ekipi DŽD Kruplivnik. Ekipe, ki so zasedle prva tri mesta tako v igrah kot v vlečenju vrvi, so seveda prejele pokal in priznanje za doseženo mesto, ostale pa priznanje za sodelovanje. Moto iger je sodelovati in se zabavati, torej je prireditev dosegla svoj namen. Sodelovale so ekipe vseh sedmih vasi v občini, zabave pa prav tako ni manjkalo vse do jutranjih ur. Vse sodelujoče in tudi ostale obiskovalce prireditve je zabaval muzikant, ki je vztrajal vse do odhoda zadnjega gosta.

Tatjana Grah

70 LET PGD KRUPLIVNIK

Prostovoljno gasilsko društvo Kruplivnik je slavnostno obeležilo svojih 70 let obstoja in delovanja v nedeljo, 19. julija 2009. S kratkim kulturnim programom in pregledom kronike so se spomnili prehojene poti ter se s priznanji in pohvalami zahvalili zaslužnim gasilcem in drugim, ki so pripomogli k obstoju ter razvoju gasilskega društva v Kruplivniku. Vsi prisotni so se ob hrani in pijači ter glasbi zabavali še dolgo v noč.

Klementina Lesic

Slavnost ob 70-letnici PGD Kruplivnik (foto: K. Lesic)

LJUDSKO PETJE NAJ VAS SPREMLJA V POLETJE

Pod rožnato planino grabila je slamo, od veselja in radosti si je pela pesmico.

Ljudska glasba je stalnica človekovega življenja, spremljevalka od rojstva do smrti, ob vsakdanjem delu in praznovanju. Iz njene vsebine ne odseva samo posameznikovo gledanje na svet, ampak tudi njegovo mišljenje, čustvovanje in verovanje. Misel na to, da nas ljudska pesem povezuje, spoprijatelji in hkrati zavedanje na ohranitev bogate kulturne dediščine naših zanamcev je izrednega pomena. Ravno slednje je tisto vodi domače KUD France Prešeren Grad, zato je v okviru letošnjega občinskega praznika v nedeljo, 19. 7. 2009, v dvorani kulturnega doma pri Gradu pripravilo prijetno druženje ob zvokih ljudskih napevov. Kot je poudaril župan Občine Grad,

Nastopajoči so na koncu skupaj zapeli (foto: Gabrijel Semler)

g. Danijel Kalamar, so spoštovanja in dragocenosti vredni tisti ljudje, ki svoj prosti čas posvetijo tovrstni dejavnosti ali pa zgolj obiskovalci, ki s svojo prisotnostjo poplačajo vneseni trud nastopajočih. Poleg domačih pevcev so na prireditvi nastopili še Fantje z Male Nedelje, Pevci TKŠD Pečarovci, Patricija in Patrik Bokan iz Otovec, KTD Lipa Vadarci, Ljudski godci in pevci Černelavci, Pevci ljudskih pesmi »Vrtnice« iz KD Danijel Halas iz Gomilice in Skupina pevk ljudskih pesmi iz Vučje vasi.

Čisto na koncu so vsi pevci združili svoje glasove in v en glas popeljali Marijo skoz življenje, nato pa se je prijetno druženje nadaljevalo v Gasilskem domu pri Gradu.

Nino Gumilar

GASILSKI PIONIRSKI PODMLADEK

Pionirji PGD Grad (foto: M. Špilak)

V prostovoljno gasilsko društvo Grad smo z veseljem sprejeli gasilske pionirje in pionirke, ki so se za vstop v društvo odločili prostovoljno! Novi člani pripravniki - pionirji so: Evelin Mešič, Grad 172/d, Aljaž Ferko, Grad 161/a, Teja Šinko, Grad 172/c, Kevin Ficko, Grad 52, Robertina Ferencek, Grad 181, Tilen Šinko, Grad 172/c, Marsel Mešič, Grad 172/d, Anže Nemeč, Grad 172/c, Tomi Celec, Grad 79, David Krpič, Grad 169, Denis Pelcar, Grad 173. Vsi, ki so imeli željo za delo v gasilskih vrstah, so prejeli in izpolnili prijavi obrazec, ki so ga poleg prosilca za vstop podpisali tudi njegovi starši. Ko so bile podpisane vse prijave, je vse nove člane v spremstvu staršev sprejel poveljnik gasilskega društva, Milan Špilak in jim na kratko razložil pomen in delo gasilcev, ki ga opravljajo, ter naloge, ki jih bodo opravljali mladi pionirji in pionirke. Vsi novi gasilski pionirji in pionirke so prejeli pionirske kape z gasilskim znakom, tekmovalno oznako in gasilsko bluzo. Začeli so z gasilskimi vajami in sicer z vajo z vedrovko in vajo s prenosom vode. Kmalu po začetku vaj je bilo delo s pionirji zaupano Ernestu Mešič, ki sedaj skrbi za nadaljnje vaje z njimi. Udeležili so se že prvega gasilskega tekmovanja GZ občine Grad in osvojili prvo mesto, za kar so prejeli tudi pokal in priznanje. Uspeh na občinskem tekmovanju jim je odprl pot na regijsko gasilsko tekmovanje, ki bo v začetku jeseni. Zato že pridno vadijo za naslednje tekmovanje. Trenutno pa imamo že tudi nove prošnje za vstop pionirjev, zato jih bomo v kratkem tudi sprejeli in verjetno uspeli sestaviti dve pionirski ekipi. Zimski čas pa bo čas izobraževanj ter družabnih iger z njimi.

Milan Špilak
Poveljnik PGD Grad

DOGAJANJE V KRAJINSKEM PARKU GORIČKO

Grad Gornja Lendava in njegov prostor v času

4. aprila smo na gradu na Goričkem odprli razstavo »Grad Gornja Lendava in njegov prostor v času«. Razstavo je odprl direktor zavoda, g. Janko Halb, navzoče pa je pozdravil tudi predsednik strokovnega sveta zavoda dr. Aleksander Šiftar. Z razstavo smo želeli razjasniti zgodovino gradu Gorja Lendava in jo na preprost in razumljiv način predstaviti obiskovalcem gradu. S tem ne samo, da smo popestrili ponudbo na našem gradu, ampak smo osvetlili del zgodovine, ki je usodno vplivala na razvoj Goričkega.

Ob otvoritvi razstave

Razstava je zasnovana kot časovni trak, ki se odvije v času od prve omembe posestva Gornja Lendava in gradu, preko najrazličnejših rodbin Széchy, Batthány, Nádasdy,... do druge svetovne vojne in ustanovitve Krajinskega parka Goričko. Tako smo posamezna krajša obdobja, na katera smo razdelili časovni trak, poimenovali kar po rodbinah in jim glede na njihov čas bivanja na gradu namenili tudi ustrezen del razstave. Tako lahko tudi vsak obiskovalec sam ugotovi, katere rodbine so odigrale pomembnejšo vlogo v zgodovini gradu. Celotno dogajanje smo obogatili tudi z različnim slikovnim gradivom in tako so na gradu ponovno zaživel grofje, grofice in knezi, ki so nekoč dejansko na gradu tudi prebivali. Da pa bi bilo celotno dogajanje še bolj pestro, smo razstavo opremili s sočasnimi dogodki, ki so se zvrstili drugod po Sloveniji in v svetu.

Prvotno smo načrtovali omenjeno razstavo zgolj kot začasno razstavo, ki bi naj bila na ogled do 30. ju-

nija letošnjega leta. Ker pa je razstava naletela na odličen odziv ne samo pri obiskovalcih, ampak tudi pri najrazličnejših gostih naših protokolarnih obiskov, smo se odločili, da razstavo podaljšamo vse do začetka oktobra.

Ministrstvo za kulturo je meseca aprila objavilo razpis za sofinanciranje projektov s področja kulture. Tako smo se tudi mi v Krajinskem parku odločili, da prijavimo projekt, s katerim bi postavili stalno razstavo o zgodovini gradu Gornja Lendava. Pri predlaganem projektu smo bili tudi uspešni in tako bomo 2. oktobra v okviru Dnevoev evropske kulturne dediščine svečano odprli stalno razstavo na gradu Grad »Grad Gornja Lendava in njegov prostor v času«. Naj bo torej pričujoči članek ne samo informacija, ampak hkrati tudi povabilo v skrivnostno preteklost gradu na Goričkem.

Ksenija Rojht

Minister Boštjan Žekš na obisku v Krajinskem parku Goričko

12. maja 2009 nas je na Goričkem obiskal Minister za Slovence po svetu, Boštjan Žekš. Med svojim obiskom

Minister Žekš pred OŠ Grad

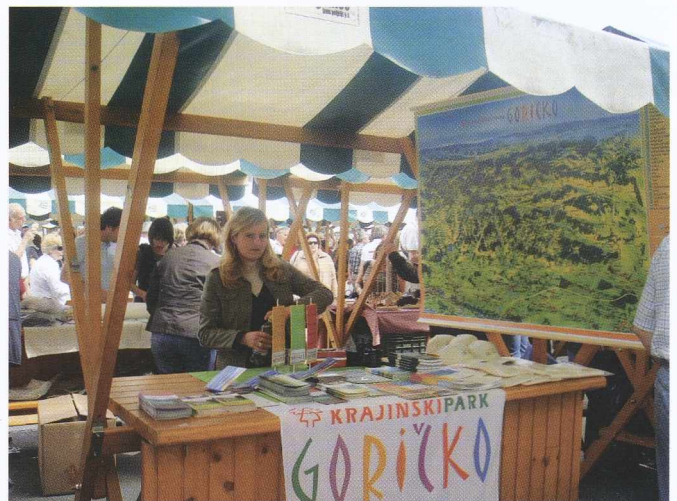

V gradu z g. Halbom, g. Vratušo in župani

si je ogledal notranjščino cerkve Marije Vnebovzete pri Gradu, ki jo je mojstrsko restavriral arhitekt Jože Plečnik. V spremstvu akademika dr. Antona Vratuše, župana Daniela Kalamarja ter direktorja parka Janka Halba si je ogledal naravno vrednoto - obnovljeno Kačovo mlako. Tja so ga prišli pozdravit otroci OŠ Grad, ki so ga nato povabili še na obisk v šolo. Zatem so se obiskovalci odpravili na grad, kjer je minister prisluhnil problemom upravljanja zavarovanega območja narave v Krajinskem parku Goričko. Pogovarjali smo se tudi o priložnostih črpanja sredstev iz evropskih skladov pomoči. Sledilo je srečanje z delegacijo iz Slovenskega Porabja, kjer so predstavniki slovenske manjšine ministru predstavili svoje probleme na drugi strani meje. Delegacijo je vodil generalni konzul Drago Šiftar. Ob koncu srečanja je minister prisluhnil še problemom parkovnih občin, ki so jih izpostavili župani.

Stanka Dešnik

V Ljubljani je dišalo po Prekmurju

Stojnica KP Goričko

Javni Zavod Krajinski park Goričko se je na povabilo »Društva za promocijo in zaščito prekmurskih dobrot« v soboto, 16. maja 2009, udeležil že četrte predstavitve »Diši po Prekmurju«. Predstavitev je bila v Ljubljani na Pogačarjevem trgu (Ljubljanski tržnici). Na njej smo predstavili prekmursko kulturo, kulinariko, izdelke rokodelcev in ljudske običaje. Obiskovalci so lahko poskušali jedi in pijačo iz naše pokrajine, spoznali našo glasbo in ples, našli kakšen izdelek tradicionalne obrti in spoznali turistično ponudbo Prekmurja. JZ KP Goričko se je na prireditvi predstavljal že tretjič. Poleg promocijskega materiala, kap, majic, knjig, zemljevidov in brošur, smo obiskovalcem naše stojnice ponudili informacije o naravni in kulturni dediščini Goričkega, prenočiščih, kolesarskih in pohodniških poteh, rokodelcih, kulinariki

in vinu, poskusili pa so lahko tudi domače ocvirkove pogače in vino iz goriških gor - vinogradov. Z območja Krajinskega parka Goričko je svoje izdelke in svojo ponudbo predstavilo kar lepo število rokodelcev in ponudnikov domačih produktov. Stojnico so obiskali tako ljudje, ki so na Goričkem že bili, odnesli lepe spomine in se bodo k nam še radi vrnili, kot tudi takšni, ki jim je naša pokrajina še neznana in bodo k nam še prišli raziskovat. Radi pa smo v domačem jeziku pokramljali še s tistimi, ki imajo svoje korenine v Prekmurju. Prireditelj je bila zelo dobro obiskana in zato se bomo na njej radi predstavili tudi v naslednjih letih.

Štefanija Fujs

3. Majska pesem

Goričko društvo za lepše vütro je v sodelovanju z Javnim zavodom Krajinski park Goričko, Občino Grad in Župnijo Grad organiziralo »Majsko pesem 2009«, 3. koncert pevskih zborov in vokalnih skupin Goričkega,

Ljudski pevci so se predstavili na Majski pesmi

ki je bil v nedeljo, 17. maja, v cerkvi Marije Vnebovzete pri Gradu. Po uvodnem nagovoru direktorja JZ KP Goričko, Janka Halba, je vse prisotne pozdravil še župan Občine Grad, Daniel Kalamar. Program Majske pesmi je povezoval Jožef Rituper. Uvodoma so se nam predstavili domačini, Ljudski pevci KD F. Prešeren od Grada. V nadaljevanju se je pomerilo 6 pevskih zborov z območja KP Goričko, in sicer Mešani pevski zbor KPD Rogašovci, Moški komorni zbor KPD Rogašovci, Moški pevski zbor Rožmarin Pertoča, Moški pevski zbor Društva vinogradnikov Goričko, Mešani pevski zbor Sv. Helene Pertoča in Ženska vokalna skupina Zarja iz Puconec. Kakovost petja so ocenjevali Lukrecija Marič, Mileva Kralj Bužeti in Tomaž Kuhar. V času ocenjevanja in sprejemanja odločitev strokovne žirije smo spoznali še gostujoča pevska zbora iz Avstrijske Štajerske Singkreis Stainz bei Straden in Slovenskega Porabja Komorni pevski zbor Zveze Slovencev iz Monoštra. Vsak sodelujoči zbor je

prejel zahvalo za sodelovanje in lončene vrčke lončarja Franca Zelka iz Pečarovec.

V tekmovalnem delu je že tretjič zapored prvo mesto zasedla Ženska vokalna skupina Zarja iz Puconec. Drugo mesto je osvojil Moški komorni zbor KPD Rogašovci, tretje mesto pa sta si letos delila Mešani pevski zbor KPD Rogašovci in Moški pevski zbor Društva vinogradnikov Goričko. Predsednica društva, direktor javnega zavoda in župan občine so nagrajencem podelili priznanja in orhideje podjetja Ocean Orchids. Po končani prireditvi je za vse pevce sledilo družabno srečanje v gasilskem domu pri Gradu. Upamo, da se bo prihodnje leto še več pevskih zborov opogumilo in udeležilo tekmovanja na Majski pesmi 2010.

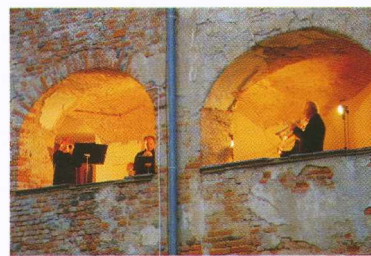
Štefanija Fujs

Razstava Mura in Prekmurje

Ob dnevu biotske raznovrstnosti, 22. maja, smo v predporočnem prostoru gradu Grad odprli razstavo Narava Slovenije: Mura in Prekmurje. Razstavo sta pripravila Prirodoslovni muzej Slovenije in Zavod RS za varstvo narave, OE Maribor. Razstavo so si v času največjega obiska v mesecu maju in juniju ogledali številni učenci, dijaki in študenti v okviru učnih vsebin, kot tudi obiskovalci grajskega poslopja. Fotografska razstava nazorno prikazuje geologijo ter raznoliki rastlinski in živalski svet Prekmurja in Goričkega, kot tudi ob reki Muri, je pa na ogled v času odprtja gradu še do 31. avgusta 2009.

Štefanija Fujs

Slovenski kvintet trobil pod grajskimi arkadami

Čarobni zvoki pod grajskimi arkadami

V okviru PAC-evega glasbenega maja je pod arkadami gradu 28. maja zaigral Slovenski kvintet trobil. Čeprav maloštevilna, vendar prava publika, je prisluhnila izvajanju različnih zvrsti glasbe na trobila

od klasične, črnske duhovne, musikla in navsezadnje do zimzelenih melodij slovenske popevke. Vzdušje na grajskem dvorišču je bilo ob zvokih iz trobil čarobno, pri čemer smo se prisotni strinjali, da je poslušanje resne glasbe v grajskem okolju izjemno in neponovljivo. Našim občutkom so se pridružili tudi sami glasbeniki, ki so bili prvič na obisku na gradu in bodo z veseljem ponovno prišli.

Stanka Dešnik

Fotografska razstava Narava Goričkega skozi objektiv

V petek, 5. junija, smo v Viteški dvorani odprli prvo razstavo foto natečaja za učence osnovnih šol. Natečaj z

Sodelujoči učenci na foto natečaju

zbiranjem fotografij je potekal med 13. oktobrom 2008 in 15. majem 2009. Na njem smo zbirali fotografije iz narave, posnete v treh letnih časih, jeseni, pozimi in spomladi. Do 15. maja je na naslov Krajinskega parka Goričko prispelo 28 fotografij osmih avtorjev. Prispele fotografije sta ocenila Boris Černi in Tomo Jeseničnik. Po uvodnih pozdravnih nagovorih Stanke Dešnik, strokovne vodje, in Kristjana Malačiča, naravovarstvenega nadzornika, je Kristjan razglasil rezultate ocenjevanja ter podelil nagrade. Praktične nagrade so donirali sponzorji Nikon Slovenija, Studio Černi, Foto Šimonka in JZ KP Goričko. Po razglasitvi rezultatov je sledila otvoritev razstave, med katero so bili obiskovalci zaproseni za svojo oceno fotografij, najpogosteje izbranemu avtorju pa je bila podarjena posebna nagrada Javnega zavoda Krajinski park Goričko. Nagrado - brezplačno izvedbo naravoslovnega dneva v Krajinskem parku Goričko, je za sedanji 8. razred OŠ Sv. Jurij pridobil Jan Siherle. Učenci bodo lahko izkoristili naravoslovni dan v šolskem letu 2009/2010, ko bodo že v 9., zaključnem razredu. V upanju, da se nam bo prihodnje šolsko leto pridružilo več mladih fotografov z motivi iz Krajinskega parka Goričko, ki bodo dokumentirali stanje in utrip v naravi, smo se v prijetnem in družabnem vzdušju z učenci in njihovimi starši razšli. Razstava bo na gradu na ogled vse do začetka novega šolskega leta oz. do 31. avgusta 2009.

Stanka Dešnik

Vino dostojno gornjelendavskih gospodov!

Stari slovenski pregovor pravi "Hrana je za želodec, vino je za dušo!"

Ponudniki vin z gosti v črni kuhinji

Kot predhodnica možnemu projektu v bližnji prihodnosti, s katerim bi predstavili in osvetlili kakovost vin Krajinskega parka Goričko, so se v petek, 12. junija 2009, na gradu Grad zbrali štirje izbrani ponudniki kakovostnih vin z Goričkega: Ernest Novak, Leon Gjerkeš, Mihael Tremel in Anton Nemeč, da bi svoja vina predstavili vrhunskemu strokovnjaku iz madžarske Attili Domokosu. Attila ima bogate izkušnje v svetu vina, saj je delal in študiral v različnih državah po svetu, vključno z Južno Afriko, Novo Zelandijo in Italijo. Trenutno je predstavnik vinogradov in kleti Dobogo v Budimpešti in Tokaju. Lastnica kleti je Izabella Zwack, članica znamenite družine, ki se ukvarja z madžarskimi vini in žganji. Naši štirje neustrašni proizvajalci so ponudili vina, ki so varirala od lahkih, kiselkastih in živahnih, preko bogatih, uležanih do slastnih vin poznih trgategv. Med vzorci, ki smo jih poizkušali, so bili Šipon, Chardonnay, Sauvignon, Muškat, Traminec, Laški rizling, Renski rizling, Modri Pinot in Modra Frankinja, ki so dostojno predstavili različnost okusov vin iz Krajinskega parka Goričko. Pokušini in pogovoru so se pridružili še župan občine Grad, Daniel Kalamar, direktorica Centra za zdravje in razvoj, Tatjana Buzeti, prevajalka Katarina Berglez in zaposleni v Javnem zavodu Krajinski park Goričko. Attila je prispel skupaj s Kester Eddyjem, britanskim svobodnim novinarjem s strastjo do Goričkega in njegovih vin. Ernest Novak pa nas je pogumno, odločno in zanesljivo popeljal skozi ponujeno paleto odličnih vin. V zameno nam je Attila iz svoje Pandorine skrinjice predstavil nekaj madžarskih vin, vključno z edinstvenim rdečim vinom, ki spominja na italijanski Amarone, vrhunec pa smo doživeli z nebeškim 6 Puttonyos Aszu 2003, desertnim vinom, vrednim greha. Zatem si je družčina še ogledala grajsko poslopje.

Tekst Jeremy Lee,
prevod Ksenija Rojht, Goran Novak

Naslovnica knjige o Pepiju

Pepi in njegovo gnezdo

16. junija 2009 je izšla knjižica Pepi in njegovo gnezdo, ki sta jo skupaj izdala Zavod Vista in JZ Krajinski park Goričko. Besedilo knjižice je prispevala Aleksandra Pinterič, ilustrirali pa so jo učenci in učenke 1. razredov OŠ I iz Murske Sobote. Eko-zgodbica v knjižici pripoveduje o štrku, ki po dolgem letu iz Afrike razmišlja le o tem, kako bi brez truda naredil gnezdo. Ko odkrije divje odlagališče, se mu rodi ideja, da bi uporabil najdene smeti za gradnjo. Pa še lučke za nočno razsvetlavo si je zamislil ta naš Pepi. Kaj se je zgodilo potem, lahko preberete v knjižici, ki jo lahko dobite v Središču za obiskovalce na gradu Grad, na Zavodu Vista in v trgovini Sončnica v Murski Soboti. Ilustracije so nastale v okviru projektne tedna na OŠ I Murska Sobota. Cel teden je bil posvečen raziskovanju ptic na različne načine. Učenci so tako z naravovarstvenima nadzornikoma iz Krajinskega parka Goričko opazovali ptice v mestnem parku in si ogledali predstavitev. Naučili so se pesmice o pticah, jih oponašali, poslušali, sestavljali... Ob poslušanju naše pravljice pa so ustvarili ilustracije, ki so zbrane v potujoči razstavi in bogatijo knjižico. Učiteljice in učenci 1. razredov so ob izidu knjige pripravili po-

seben program, kjer so predstavili dogajanje celotnega projektne tedna. Z igro, petjem in plesom so staršem predstavili, kako so oni doživeli projektni teden in so ob koncu zaslužili močan aplavz. Za nagrado so prejeli knjižice Pepi in njegovo gnezdo. Vsi, ki smo sodelovali na projektu, pa upamo, da smo jim uspeli približati ekologijo kot del vsakdanjega življenja in pokazati, da je narava lepa in nenazadnje del vsakega od nas. Potujoča razstava bo v mesecu juliju na ogled na gradu Grad, avgusta v Pokrajinski in študijski knjižnici v Murski Soboti, septembra v veroučni učilnici Evangeličanske cerkvene občine Bodonci in nato še v Moravskih Toplicah. Z veseljem napovedujemo še izid naslednje knjižice iz zbirke EkoŠKRAT, ki bo izšla jeseni.

Nataša Moršič

Za 2 groša fantazije

V petek, 19. junija, nas je na gradu Grad obiskala ekipa pripovedovalcev in glasbenikov društva Za 2 groša fantazije. Gre za skupino izkušenih »špikerjev« na Radiu Študent, ki s pripovedovanjem ljudskih pravljic in pripovedk iz Slovenije in tujine pri nas obujajo tradicijo pripovedništva. Vsakodnevni »oder« na radiu so v sklopu pripovedovalsko-glasbene turneje zamenjali za živo pripovedovanje pred

Pripovedi so poslušali učenci OŠ Grad

občinstvom. Pripovedke in pravljice, ki jih je spremljala živa glasba, so bile tokrat namenjene otrokom iz Osnovne šole Grad ter zaposlenim v Javnem zavodu Krajinski park Goričko. S turnejo so v naslednjih dneh nadaljevali v Murski Soboti, Domanjševcih in Vučji Gomili in tako približali številne pripovedi tako odraslim kot tudi otrokom. To je bila že njihova tretja turneja pravljicega rešetanja.

Gregor Domanjko

Fotografije o dogodkih v KP Goričko so prispevali: Stanka Dešnik, Gregor Domanjko, Marina Horvat, Sonja Kerčmar, Štefanija Fujs, Jeremy Lee

GOSTILNA FORJANIČ

»50 LET PÜTAROVE GOSTILNE«

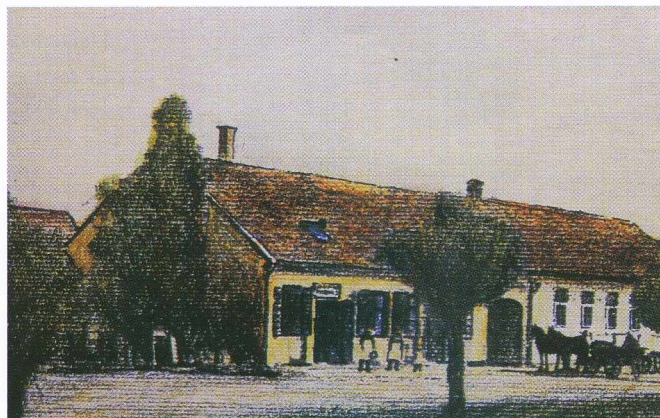
Minilo je mnogo dni in noči, odkar je bilo slutiti že prve stopinje gostinstva v vasi Dolnji Slaveči. Pred približno 50-imi leti je bila namreč zgrajena gostilna s trgovino, katere lastnik je bil Žid Piler, in mlin, katerega lastnik je bil Žid Werner. Od njih je vso poslopje pred približno 110-imi leti odkupil Janez Forjanič z ženo Ano. Poleg gostilne, trgovine in mlina si je ustvaril tudi mesnico. Po 35-ih letih je takrat gostilno podedoval sin Franc s ženo Sidonijo, ki pa sta obrt uspešno vodila dolgih 36 let, nakar sta obrt prepustila današnjima lastnikoma, sinu Francu in ženi Mariji. Franc in Marija sta gospodarila in gospodarita še danes v gostinstvu. Pred 50. leti, leta 1959 je Franc Forjanič prejel obrtno dovoljenje. Izdaja obrtnega dovoljenja pa je bila pogojevana z dodatnim izobraževanjem, zato se je Franc Forjanič 1. oktobra 1962 odpravil v sosednjo Avstrijo delat kot gostinec v tovarniško restavracijo Zuckerfabrik pri Dunaju. Ker je bil pogoj tudi znanje iz turizma, se je po vrnitvi domov odločil še za to izpopolnjevanje svojih vrlin, da bi svojo obrt ohranil in vodil v čim lepši luči. Tako se je za svojo dobrobit leta 1968 zaposlil še za 3 mesece v hotelu Jama v Postojni. Po dobljenem dodatno zahtevanem znanju, se

Marija in Franc s sinovoma in njihovima družinama (foto: Peter Juhnov)

Okrepčevalnica Forjanič danes

Pütarova gostilna nekoč

je medtem, ko je žena Marija doma skrbela za sinova ter gostilno, leta 1971 še zaposlil v takratnem Termalu v Moravskih Toplicah. Na tem delovnem mestu je vztrajal do leta 1975, nakar je prevzel svojo odgovornost v celoti ter nadaljeval v domači gostilni.

Oba, Franc in Marija, sta vedno skrbela in skrbita še danes, da lep izgled tako zunaj kakor znotraj goste vedno privablja. Lahko bi dejali, da je bila gostilna nekoč bolj obiskana kot danes. Nekoč je bilo namreč veliko veselje. Ker pa je gostilna pri Pütari zelo prostorna, so tudi sami v preteklosti večkrat poskrbeli, da se je veselilo do ranih jutranjih ur. Zagotovo se moramo strinjati, da je vsega tega v gostinstvu konec. A vseeno se v gostilni ustavi precej ljudi. Vsakdo poreče kakšno besedo z lastnikoma, saj sta vedno zelo zgovorna, odprtega in dobrega srca, kar pa je bil tudi razlog, da se je marsikaj godilo v teh prostorih. Nekoč skoraj da ni bilo poroke, ki se ne bi slavila v domači gostilni pri Pütari. Lastnika sta še vedno polna veselja do dela, čeprav jima leta več ne dopuščajo, da bi delala kolikor bi želela. Kljub temu še vedno zelo rada vzorno in kvalitetno poskrbita za slavlja, ki jih slavijo pri njih. Z dneva v dan pa vas zagotovo s toplim srcem tudi pričakujeta, kot to vesta le onadva. Da pa je vse tako lepo, nam zagotovo dokazujejo leta, ki sta jih dočakala. Pa ne da bi mislili na njuna leta. Letos 7. junija 2009 sta namreč slavila 50. obletnico obrti. 50 let sta uspešno, odgovorno, z veseljem do dela in s poklicno etiko šla naprej. Zagotovo se redko kdo lahko pohvali s tako obletnico, ki sta jo slavila Franc in Marija Forjanič. Da je vse napisano res, nam dokazuje gesta, ki so jo junija doživeli marsikateri med nami. Ob 50. obletnici obratovanja

Marija in Franc s predstavniki Obrtne zbornice (foto: Peter Juhnov)

obrti smo namreč na veliko slavili. Slavljenca sta priredila veliko slavje, ki je presenetilo marsikoga. V njihovi gostilni je bilo v soboto, 6. junija 2009, zbranih okrog 180 ljudi. Za udeležene sta se odločila sama. To so bili njuni sorodniki, sosedje, prijatelji in znanci. In zagotovo so to bili ljudje, za katere sta želela, da so ob njiju ob tem jubileju. Ob dobri hrani, pijači ter glasbi smo se veselili pozno v noč. Poleg tega pa ju je tega dne čakalo nekaj presenečenj, za kar sta poskrbela njuna sinova z družinami, a tudi prijatelji niso pozabili nanju. Med nastopajočimi so bili Ljudski godci iz Černelavec, Bakovska godba, nagovor predstavnikov Obrtne zbornice, nagovor župana, g. Daniela Kalamarja, Mitja in Metod Kuhar iz Motovilec ter igra, za katero so poskrbeli domačini. Bilo je veliko smeha, zabave in petja. A to vse po zaslugi Franca in Marije, ki sta priredila slovesnost. A do slovesnosti ne bi prišlo, če sama ne bi vztrajala pri svoji obrti.

Naj dodam le še to, da vztrajajta in se borita še naprej, dokler bo to v vajini moči. In naj bo vajino obratovanje vzor vsem ostalim gostincem ter obrtnikom.

Mateja Knap

70 LET PGD KRUPLIVNIK

Narava že od nekdaj kroji usodo ljudem. Pogoste povodnji in požari, morda tudi želja po druženju so botrovali, da so se pred sedmimi desetletji vaščani Kruplivnika odločili, da se organizirano zoperstavijo naravnim nesrečam, da bi lahko zaščitili in obranili težko prigarano, pa čeprav skromno premoženje.

V začetku leta 1939 so danes že pokojni vaščani z ustanovnim zborom postavili temelje današnjemu Prostovoljnemu gasilskemu društvu Kruplivnik. Rudolf Kerec, Franc

Pot kruplivniških gasilcev skozi Grad (okrog 1970) (arhiv PGD)

Cvernjek, Mihael Kerec, Štefan Bertalanič, Alojz Horvat, Franc Šadl, Leopold Šparaš, Franc Grah, Friderik Borak, Ignac Hajdinjak in Štefan Bačič so člani, ki so prvi vpisani v naši matični knjigi. Prvi predsednik društva je bil Mihael Kerec. Po nekaj letih je njegovo funkcijo prevzel Anton Slamar, leta 1948 pa je društvo dobilo prvega izšolanega poveljnika, ki je omenjeno funkcijo opravljal častitljivih 33 let – naš gasilski tovariš, še zmeraj po svojih močeh aktiven, Engelbert Recek.

Društvo je potrebovalo prostore za shode in shranjevanje opreme, saj so kmalu po ustanovitvi nabavili ročno brizgalno. Zaradi tega so na zemljišču Cvernjekovih zgradili majhen, a času in potrebam primeren gasilski dom. Leta 1962 je društvo s pomočjo vaščanov priredilo Borovo gostüvanje in iz pridobljenih sredstev je bila kupljena prva motorna brizgalna Savica. Vodenje društva je prevzel pokojni Jože Čerpnjak, delo blagajnika pa Štefan Bertalanič. Ves čas so v društvu aktivno sodelovali mnogi člani, med njimi pa moramo omeniti še danes aktivnega, čeprav s statusom gasilskega veterana, Jožefa Godarja.

Leta 1977 se je društvo opremilo z novo 800-litrsko brizgalno znamke Ziegler, katera še danes služi svojemu namenu, naslednje leto pa smo gasilci do-

Gasilci PGD Kruplivnik leta 1980 (arhiv PGD)

Otvoritev Gasilskega doma leta 2003

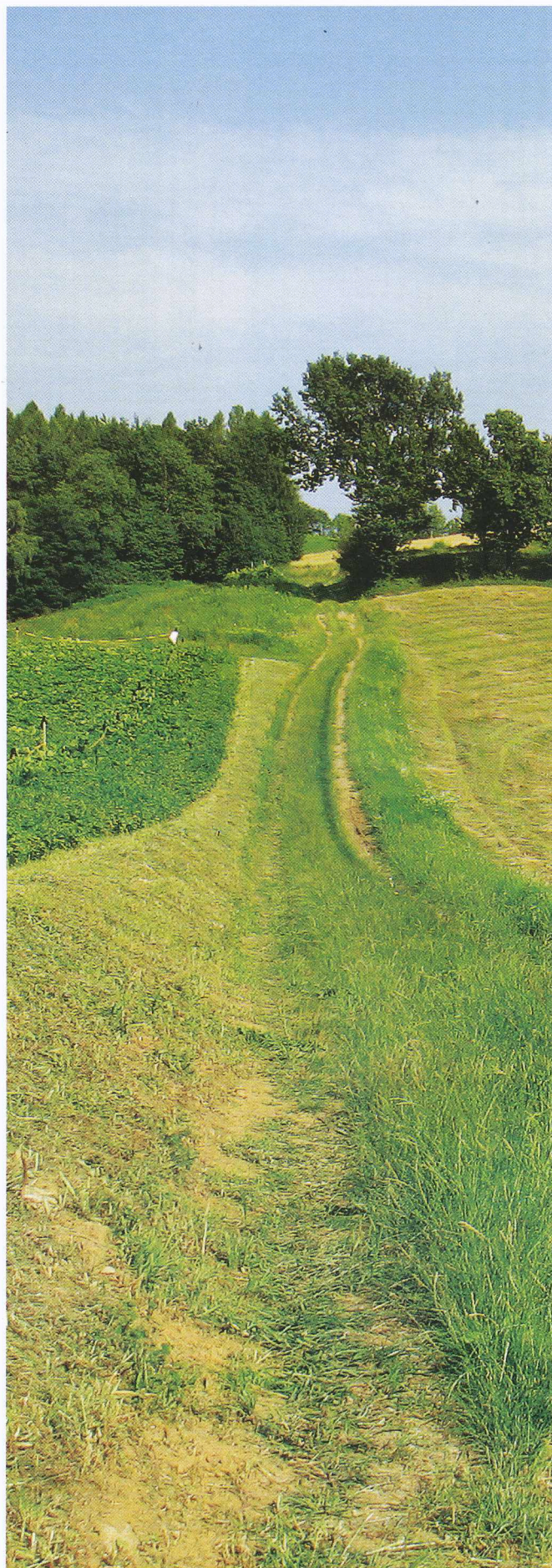
bili še svoj simbol, gasilski prapor. Vodenje društva je leta 1978 prevzel zdajšnji predsednik Štefan Lovenjak, poveljevanje pa je Jože Šadl predal Grah Francu, kateri poveljuje društvu še danes. Delo tajnika so doslej opravljali Janez Dervarič, Franc Šadl, Gregor Mihalič, Kristjan Ribaš in Silvester Dervarič.

Moto gasilstva je že od nekdaj »preprečiti ali čim prej rešiti«. Da bi lahko bili hitri in učinkoviti pri reševanju, smo leta 1987 nabavili novo orodno vozilo, pozneje, l. 2005, pa še rabljeno gasilsko cisterno. Po ukinitvi pouka v podružnični šoli smo uporabljali omenjene prostore za sedež društva in za razne prireditve. Razpadajoči in neustreznosti prostori so nas kasneje prisilili, da smo se lotili izgradnje novega gasilskega doma. Priredili smo maškarado in s pridobljenimi sredstvi ter s pomočjo vseh vaščanov, predvsem s prostovoljnimi delom, leta 2005 izgradili gasilski dom.

Leta 1998 smo ponovno razvili prapor, tokrat slovenski, leta 2002 pa s pomočjo sosednjih vaščanov po dolgih štiridesetih letih ponovno priredili Borovo gostüvanje. Pomoč sosedov smo potrebovali iz preprostega razloga, saj nas je premalo kljub sodelovanju cele vasi; taka pomoč pa je še enkrat potrditev, da gasilstvo ne pozna meja. Z izkupičkom smo dokončno uredili gasilski dom in sofinancirali izgradnjo vaške ceste, saj si s tem omogočamo lažji in hitrejši dostop do gospodinjev. Slovesnost ob otvoritvi novega gasilskega doma smo opravili leta 2002, še prej pa smo nanj postavili elektronsko sireno, katera je bila nabavljena izključno iz lastnih sredstev.

V letošnjem letu smo lahko ponosni na novo pridobitev, in sicer centralno ogrevanje prostorov; sredstva zanjo pa smo spet zbrali z maškarado. Streho gasilskega doma krasi že druga elektronska sirena, močnejša, zmontirana pred nekaj meseci, dobili pa smo jo v uporabo od ministrstva za obrambo. Obe imata možnost sproženja iz regionalnega centra za obveščanje.

Silvester Dervarič

VESELI DOGODKI V OBČINI

Naša punčka je zaspanka, k mami rada se privije, ročice male okrog nje ovije. Obrazek mali mati opazuje, hčerko svojo v zvezde kuje, očka nežno k njima gleda, sreča vsega ga prežema.

Pesmica o zaspanki nam pove, da je čas materinstva zelo lep, saj otrok v družino prinese veliko veselja in do-

Glorija

bre volje. A rojstva otrok se ne razveselijo samo starši, prav tako veseli in ponosni so ostali družinski člani, babice in dedki, tete in strici, sorodniki, prijatelji, sosede in znanci. Prav vsakega rojstva pa se razveselimo tudi na občini. Tako smo se letos poleg Polone razveselili rojstva še dveh deklic in treh dečkov, ki so postali naši občani. Aprila je tako na svet privekala Rebeka, v maju se je rodil Domen, v juniju sta starše in vse ostale razveselila Glorija in Vid, julija pa se nam je pridružil še Filip. Vsem staršev želimo, da bi imeli s svojimi otroki veliko veselja in razigranih dni.

Danijela Krpič

ZLATOPOROČENCA FORJANIČ

Začetki življenja v dvojje so vedno najlepši. Spominjamo se jih kot dneve polne energije, radovednosti, ljubezni, strasti. 15. avgusta bo minilo že 52 let, odkar so med njima preskočile prve ljubezenske iskric. Tega dne

sta se Franc Forjanič in Marija Forjanič (roj. Sakovič) z Dolnjih Slavečev, takrat s Pertoče na sveže zaljubila. Do preskoka iskric, ki gorijo še danes, je prišlo ravno v domači gostilni pri Pütari na veselici ob Vel'ki maši.

Tako je 27. maja 2009 minilo 50 let skupnega življenja, ko sta si Franc in Marija izrekla svoj usodni da na matičnem uradu v Rogaševcih. Le štiri dni pozneje, 31. maja 2009, pa jima mineva 50 let od cerkvene poroke, ki sta jo zaznamovala v cerkvi Sv. Helene na Pertoči. Njuna prehojena življenjska pot dokazuje, da sta znala poiskati skupne rešitve, ki zadevajo zakonsko življenje. Potrebno je bilo namreč ogromno ljubezni, spoštovanja, iskrenosti in potrpežljivosti. Ustvarila sta si dom z družino in sicer na Francovi domačiji na Dolnjih Slavečih, kjer sta nadaljevala tudi s obrtjo Francovih prednikov. Dneve njune mladosti jima je že leta 1960 polepšal prvorojeni sin Drago, tri leta kasneje pa ju je razveselilo še rojstvo sina Mirana. Tako so bili dnevi polni otroškega

Zlatoporočenca Marija in Franc Forjanič

smeha ter razigranosti. Ker pa leta tečejo v neizmerni hitrosti, sta s časom tudi sinova zaplula po svoje. Z leti sta ju razveselila še z vnukinjama Niko in Nušo, ki sta velik del svojih otroških let preživel med njima. Kljub vsakodnevni opravilom ter delu v gostinskem lokalu sta Franc in Marija imela vedno čas za svoje vnukinje, kateri sta ravno tako kot svoja sinova vzorno in ponošno vzgajala. Zagotovo pa njuna pot ni bila posuta le s dišečim cvetjem. Prehoditi sta morala tudi marsikatero trnjevo pot, a s skupnimi močmi, dobro voljo ter vztrajnostjo jima je uspelo. 50. obletnico poroke sta slavila obenem s 50. obletnico obratovanja obrti, katero pa sta slavila v domači gostilni s svojim sorodstvom ter prijatelji in znanci.

Ob tej priložnosti jima še enkrat čestitam ob zlati poroki in jima zaželim še mnogo zdravih, veselih, zadovoljnih in nasmejanih let.

Mateja Knap

Gasilski dom Grad

Športni center Rudovci